

3. TUTORIÁL

Vybrané nástroje, metody, přístupy a iniciativy hodnocení CSR

CSR reporting

Společensky odpovědné investování

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

**OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ**

Ing. Pavel Adámek, Ph.D.

adamek@opf.slu.cz

Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Obsahové zaměření tutoriálu

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

1. Vybrané nástroje, metody, přístupy a iniciativy hodnocení CSR (*slidy 3-65*)

- Klasifikace nástrojů, standardů, přístupů
- Směrnice OECD pro nadnárodní podniky
- UN Global Compact
- ISO 26000
- SA 8000 (Social Accountability International)
- EMAS
- IQNet SR10
- Metodika KORP
- Národní program posuzování shody společenské odpovědnosti
- LBG – Standard odpovědná firma

2. CSR reportování (*slidy 66-95*)

- Vývoj v přístupech CSR reportování
- Standardy CSR zpráv: AA 1000 AccountAbility/Assurance; SA 8000 ; GRI (Global Reporting Initiative)

3. Společensky odpovědné investování (Socially Responsible Investing – SRI) (*slidy 96-129*)

- Význam SRI, SEE fondy, organizace EUROSIF
-

Standardy v CSR

Za významné globální vysoce respektované normativní rámce lze nalézt:

- OECD Guidelines,
- UNGC,
- Global Sullivan Principles,
- AA1000,
- GRI,
- ILO Deklarace.

- Odpovědné podnikání a chování znamená **reagovat na očekávání stakeholderů**.
- CSR je vědomá a veřejná činnost **motivovaná právě externími očekáváním** např. pokud se jedná o řízení dodavatelských řetězců, monitorování a podávání CSR zpráv apod.
- Soukromé iniciativy CSR jsou velmi různorodé v oblastech působnosti a cílů CSR, původu i oblastech dopadů aktivit a prováděných mechanismů.
- Některé iniciativy mají za cíl **zvyšovat povědomí** o významu společenské odpovědnosti v obecné rovině.
- Jiné podporují **určitý kodex chování**, některé obsahují **nástroje pro poskytování zpráv nebo informací** (např. certifikace, systémy označování „labeling“).

Standardy v CSR

- Některé iniciativy respektují **specifické postavení společnosti (např. v odvětví)**, kdy jsou do procesu CSR vtaženi jednotliví aktéři z různých stran zaměřeni předmětů činnosti společností, ale i z jiných odvětví (vznik platform „*multi-stakeholder*“).
- Soukromé iniciativy v oblasti CSR řeší řadu oblastí, mezi nejčastější patří ochrana lidských a pracovních práv, rozvoj komunit, práva spotřebitelů, používání bezpečnostních opatření, korupce, BOZP a ochrana životního prostředí.
- Příkladem vyvinutí iniciativy výhradně v podnikatelském sektoru může být např. ***International Chamber of Commerce Guidance on Supply Chain Responsibility***, zatímco jiné jsou určeny pro použití všemi organizacemi, ať už veřejné nebo soukromé povahy (ISO 26000, UNGC, GRI).

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

Kritéria pro vymezení odlišností nástrojů mohou být etablována z odlišných faktorů např.:

- dle **uplatnitelnosti nástrojů z pohledu národního i nadnárodního rozsahu**,
- dle **důvěryhodnosti** standardu či nástrojů,
- **vzniku nástroje** např. na mezinárodní úrovni, národní úrovni, soukromé iniciativy,
- **souvisejících s velikostí společnosti**, tzn. sektor MSP, mikropodniky, velké a nadnárodní společnosti,
- dle **normativního rámce**, tzn. vhodnosti a obsahového vymezení konkrétních oblastí např. ve stanovených pilířích (ekonomický, sociální a environmentální),

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

Kritéria pro vymezení odlišností nástrojů mohou být etablována z odlišných faktorů např.:

- **vhodnosti standardu pro strategické řízení**, tzn. daný nástroj nejen, že vymezuje konkrétní oblasti, ale poskytuje i určitý rámec, interní systém pro implementaci konkrétních aktivit do podnikové praxe,
- zda daný **standard obsahuje konkrétní metriku indikátorů** (pro vyhodnocování dopadu investovaných prostředků, tzn. obecně zdrojů) ve všech pilířích CSR,
- **obsahového zaměření nástroje**, tzn., zda pokrývá pouze dílčí oblast CSR nebo zda se jedná o komplexní přístup,
- **požadavek na reporting** (ověřování reportu příslušným standardem nebo vyplývající z dané certifikace).

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

Vymezit i způsob jakým jsou standardy vyvíjeny, a který je rozhodující pro jejich robustnost, účinnost a důvěryhodnost.

1. **Standardy vyvinuté společností pro jejich vlastní účely.**
 - Zpravidla jsou konzultovány s externími odborníky, či inspirovány existujícími mezinárodními normami a standardy (např. v oblasti lidských zdrojů, korupce, etického vystupování, emisí apod.)
2. **Standardy vyvinuté společností založené na vzájemné interakci a potřebách stakeholderů.** Základna je tvořena mezinárodními standardy či přístupy.
3. **Průmyslové (odvětvové) standardy vyvinuté pro potřeby kooperace či řízení dodavatelského řetězce,** často inspirované mezinárodními standardy.

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

Vymezit i způsob jakým jsou standardy vyvíjeny, a který je rozhodující pro jejich robustnost, účinnost a důvěryhodnost.

4. **Standardy vzniklé z potřeb všech zúčastněných stran** (*multi-stakeholder*), které jsou vyvinuté pro dané odvětví nebo uskupení společností. Jsou založeny na obecně uznávaném principu všech zúčastněných stran: společností, NNO, odborových organizacích.
5. **Nezávislé standardy, které vznikly pro potřeby implementace v řadě společností nebo průmyslu.** Jsou vyvinuty nepodnikatelskou sférou (např. asociace, sdružení, NNO).
6. **Rámcové dohody mezi společnostmi a odborovými organizacemi.** Mají nadnárodní přesah a řadí se na nejvyšší úroveň důvěryhodnosti a účinnosti.

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

Z pohledu důvěryhodnosti
standardu - propojení s tzv.
účetnictvím trvale udržitelného
rozvoje, které v sobě
implementuje určité prvky CSR.

Z pohledu finančního auditu, by
měl standard CSR splňovat:

- **komplexnost pokrytí problému**, které jsou nejvíce relevantní či adresné činnosti společnosti,
- **srovnatelnost**, tzn. umožnit vnitřní posouzení výkonu CSR, z pohledu vynaložených prostředků a měřitelnosti dopadů,
- **dostatečnou věrohodnost**, aby umožňoval zájmovým skupinám důvěřovat dané společnosti a být podkladem pro správné informace sloužící v rozhodovacím procesu (ať z pohledu firmy, nebo zájmových skupin).

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

V rámci standardů, můžeme rozdělit způsob nahlížení na hodnocení výkonnosti CSR dalšími kritérii:

1. **metodiky posuzování úrovně aktivit** (měření výkonu společnosti) spadajících do přístupu společenské odpovědnosti (např. *ISO 26000*, *UNGC*, *ILO*),
2. **možnosti hodnocení účinnosti vynaložených prostředků**, právě v této oblasti vyvstává role reportingu a měření a řízení udržitelné výkonnosti společnosti (např. lze aplikovat nástroje *účetnictví udržitelného rozvoje*, *metodika GRI*),
3. **hodnocení společensky odpovědné výkonnosti jako hodnota a význam indexu**, tzn. soustava výkonnostních indexů CSR (např. *Dow Jones Sustainability Index*, *FTSE4Good*, *Ethibel Sustainability Index*).

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

Dalším kritériem pro klasifikaci
hodnocení CSR aktivit může být,
**možnost provádění hodnocení, zda
může společnost sama využít určitý
postupy, nebo je vhodný pro
hodnocení externími subjekty apod.**

Zde lze shledat dvě možné alternativy
přístupu.

1. **Sebehodnocením** (self-evaluation) na základě využitých metod či nástrojů, např. prostřednictvím existujících způsobů metodiky KORP, na základě dotazníku vytvořeného pro potřeby ocenění Ceny hejtmana za společenskou odpovědnost, ISO 26000.
2. **Externí hodnocení** (třetí stranou) – provedené na základě např. v rámci existujících ocenění spjatých s prvky CSR, certifikace ISO 14000, GRI, EMAS, IQNet SR10.

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

Moderní nástroje a standardy CSR
(globálního typu) mají úzce
definované oblasti zaměření
především v oblastech:

1. **přírodního prostředí** (např. CERES principy, ISO 14000, Kjótský protokol),
2. **práce (pracovních podmínek)**, (např. Fair Labor Association workplace code of conduct, ETI base code, Fair Wear Foundation),
3. **správě a řízení společností** (např. OECD principles of corporate governance, Principles for corporate governance in the Commonwealth),
4. **praní špinavých peněz** (Wolfsberg anti-money laundering principles, Basel committee on banking supervision),
5. **úplatkářství a korupce** (např. OECD Guidelines, Pravidla mezinárodní hospodářské komory pro boj s úplatkářstvím, Extractive Industry Transparency Initiative),
6. **lidských práv** (např. Amnesty International, OSN normy pro odpovědnost nadnárodních společností s dopadem na lidská práva),
7. **reportingu** společensky odpovědných principů (např. AA 1000, GRI).

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Příklad klasifikace nástrojů CSR dle jeho zaměření a dopadů

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Zaměření nástroje a jeho role	Příklady nástrojů
Mezinárodní úmluvy a deklarace - Zohledňují dohodnutné mezinárodní normativní principy, zaměřeny na vlády pro domácí implementaci.- Pomáhají vymezit a pochopit společností, co konkrétně mají vykonávat v oblasti CSR.	- Universal Declaration of Human Rights- UN Framework Convention on Climate Change- ILO Conventions- ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work- UN Millennium Development Goals- World Summit on Sustainable Development Plan of Implementation- OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Officials in International Business Transactions.
Oficiálně dohodnuté a uznávané standardy - Stanovují jasné nástroje v podnikatelské oblasti o očekávaném společensky odpovědném chování.- Pomáhají pochopit, co konkrétně mají společnosti provádět a také (někdy) upravují konkrétně jak.	- ILO MNE Declaration- OECD MNE Guidelines- UN Global Compact Principles- International Finance Corporation Performance Standards- Extractive Industries Transparency Initiative (EITI) Principles
Standardy vyvinuté soukromým sektorem - Nabízejí soukromému i veřejnému sektoru pokyny pro očekávané společensky odpovědné chování. Obsahují návody jak implementovat tyto normy a mohou být, ale nemusí odvozeny z mezinárodních standardů.	- ISO standards (14000, 9000).- GRI Sustainability Reporting Guidelines- Responsible Care Guidelines- ICMM Sustainable Development Principles- Electronic Industry Code of Conduct

Příklad klasifikace nástrojů CSR dle jeho zaměření a dopadů

Komparace vybraných oblastí zaměření standardů OECD Guidelines, ILO deklaráce a UNGC

Vybraný aspekt	OECD Guidelines	ILO deklaráce	UN Global Compact
Obecné zásady	ano	ano	ano
Zveřejňování	ano	ne	ano
Oblast pracovních vztahů	ano	ano	ano
Lidská práva	ano	ano	ano
Životní prostředí	ano	ne	ano
Korupce	ano	ne	ano
Zájmy spotřebitelů	ano	ne	ne
Zdaňování	ano	ne	ne

Příklad klasifikace nástrojů CSR dle jeho zaměření a dopadů

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Komparace OECD Guidelines, ILO deklaráce a UNGC standardů a vybraných aspektů pracovních vztahů

Vybraný aspekt v oblasti pracovních vztahů		ILO deklaráce	OECD Guidelines	UN Global Compact
svoboda sdružování a kolektivní vyjednávání		s. 49-56, s. 87, s. 98	sekce IV. 1 a) 4.7, 4.8	3 princip
odstranění forem nucené a povinné práce		s. 8-9, s. 34	sekce IV 1 c)	4 princip
zákaz dětské práce		s. 36	sekce IV 1b)	5 princip
zákaz diskriminace		s. 21-23	sekce IV 1d)	6 princip
rozvoj problematiky zaměřen na pracovní vztahy		s. 8-12, 19-20	sekce II. 1	
podpora zaměstnanosti		s. 13-18, 24-28		
vzdělávání zaměstnanců		s. 29-32	sekce II. 4	
mzdy a benefity		s. 33-35	sekce IV. 1 a)	
pracovní doba		s. 34	sekce IV. 4 a)	
BOZP		s. 37-40	sekce IV. 4 b)	
sociální ochara		s. 25-28	sekce IV. 6	
pracovně-právní vztahy		s. 41-59	kapitola IV	

Příklad klasifikace nástrojů CSR dle jeho zaměření a dopadů

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Vlastnost standardu	OECD Guidelines	UN Global Compact	ILO deklarace	GRI	SA 8000	AA 1000	IQNet SR10	ISO 14000	EMAS	ISO 26000
pokrytí oblastí CSR (S, E, EN)	ano	ano	sociální, environmentální	všechny	sociální	ano	ano	environmentální	environmentální	ano
vhodnost standardu (velikost podniků, typ odvětví)	ano	ano	ano	ano (vhodná i pro MSP)	ano	ano	ano	ano	ano	ano
globální standard	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
certifikace	ano	ano	ne	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ne
měření výkonnosti (indikátory)	ne	ne	ne	ano	ne	ne	ano	ano	ano	ne
požadavek na audit (report)	ano	ano	ne	no	ano	ano	ano	ano	ano	ne
orientace na stakeholdery	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování na základě Kašparová, Kunz (2013).

Klasifikace standardů, iniciativ a přístupů k CSR

V současnosti tkví velký problém v tom, že existuje **velký počet standardů** .

Nelze stanovit jeden doporučený postup, je nutno zohlednit zájem stakeholderů, vlastníků ve smyslu vyvíjení tlaků na jejich management.

- Existuje velmi málo standardů, u kterých lze nalézt i požadavek na zavedení měření výkonnosti, tzn. indikátorů, které se pravidelně vyhodnocují (např. GRI, EMAS).
- Pokud podniky chtějí zkvalitnit jejich reportingový rámec, tak jsou vhodné standardy v oblasti GRI, v sociálním pilíři pak je významný a rozšířený standard SA 8000.
- Pro účely certifikace byl vytvořen IQNet SR10, kdy je možno se dle tohoto standardu certifikovat (je vhodný pro MSP, soukromý i veřejný sektor).
- Doporučené rámce chování, cíle, postupy a ujasnění si hlavních kroků v jednotlivých zaměřeních CSR je např. v ISO 26000.

Směrnice OECD pro nadnárodní podniky – význam a role

Představení Směrnice

- součást **Deklarace OECD** o mezinárodních investicích a nadnárodních podnicích (1976)
- **vytvořena členy OECD** ve spolupráci se zástupci zaměstnavatelských a zaměstnaneckých svazů a nevládním sektorem
- **soubor nezávazných doporučení a standardů odpovědného chování podniků**
- **instrument**, jehož cílem je napomáhat posilování vzájemné důvěry mezi nadnárodními podniky, vládami a společnostmi
- **určena všem subjektům v rámci nadnárodního podniku** (mateřským společností a/nebo místním subjektům)

Směrnice OECD pro nadnárodní podniky – význam a role

Směrnice OECD pro nadnárodní podniky je doporučením adresovaným vládami nadnárodními podnikům.

- Pro případ zájmu o implementaci Směrnice OECD je zřízeno **Národní kontaktní místo (NKM)**, které funguje jako stálá pracovní skupina při MPO. NKM bylo zřízeno 2013, odkaz: <http://www.mpo.cz/dokument75865.html>

Cíle směrnice

- Vytvářet prostředí pro spolupráci nadnárodních společností ve třetích zemích a subjektů, které jsou jejich působením ovlivněny.
- Šířit povědomí o odpovědném chování a jeho přínosech.
- Vytvářet benchmark pro odpovědné chování zahraničních investorů.
- Přispívat k rozvoji zahraničních investic.
- Přispívat k trvale udržitelnému rozvoji.

Směrnice online:

<http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/MNEGuidelines%20C4%20Ce%205%20Atina.pdf>

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Směrnice OECD pro nadnárodní podniky – význam a role

46 přidružených států

Česká republika od roku 2000

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Doporučení pro podniky

- přispívat k pokroku v oblasti hospodářství, sociálních věcí a životního prostředí
- respektovat mezinárodně uznávaná lidská práva
- podporovat rozvoj místního potenciálu, tvorbu lidského kapitálu a povědomí o podnikové politice – vytváření pracovních příležitostí, podpora školení zaměstnanců
- dodržovat zásady řádného řízení podniků
- provádět proces náležité péče – předcházení rizik, zmirňování skutečných i potenciálních nepříznivých dopadů
- podporovat svobodu internetu
- dodržovat existující mezinárodně uznávané standardy

Směrnice OECD pro nadnárodní podniky – význam a role

Směrnice se zaměřuje na následující hlavní předmětné oblasti:

Oblasti úpravy

- Zpřístupňování informací
- Lidská práva
- Zaměstnanost a pracovněprávní vztahy
- Životní prostředí
- Boj s úplatkářstvím
- Zájmy spotřebitelů
- Věda a technologie
- Hospodářská soutěž
- Daně

ILO Tripartitní deklarace

ILO Tripartitní deklarace zásad o nadnárodních podnicích a sociální politice

Tato deklarace byla přijata v roce 1977.

- Směrnice je určena pro nadnárodní společnosti, vlády a zaměstnanecké a pracovní organizace upravující oblasti pracovních podmínek a vztahů.
- Základní činností Mezinárodní organizace práce je formulování, přijímání a prosazování mezinárodních pracovních standardů. Ty jsou přijímány ve formě úmluv a doporučení.
- Úmluvy ILO jsou mezinárodními smlouvami, které jsou po schválení konferencí otevřené členským zemím k ratifikaci. Ratifikací pak vzniká členské zemi povinnost plnit ustanovení příslušné úmluvy a pravidelně informovat o stavu jejího naplňování.

ILO online:

http://www.ilo.org/budapest/what-we-do/publications/WCMS_238655/lang--en/index.htm

ILO Tripartitní deklarace

Deklarace obsahuje soubor zásad uspořádaný podle klíčových oblastí:

Odkaz na deklaraci:

http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-budapest/documents/publication/wcms_238655.pdf

Zaměstnanost – v této oblasti je doporučeno akceptovat tyto kroky:

- přímo i s využitím různých vazeb podporovat **plnou a produktivní zaměstnanost** v nadnárodních společnostech;
- zavádět **postupy v oblasti zaměstnanosti založené na rovnosti příležitostí a zacházení** a výběr a postup v zaměstnání provádět na základě zásluh;
- **zvýšit jistotu zaměstnání** tím, že podniky budou plánovat využití lidských zdrojů, nebudou svévolně propouštět, budou v rozumné míře informovat o změnách a přijmou opatření na zmírnění negativních dopadů změn;
- **vlády by měly sledovat a regulovat vliv nadnárodních společností na zaměstnanost** a vytvářet programy na ochranu před ztrátou příjmu při ukončení pracovního poměru.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

ILO Tripartitní deklarace

Deklarace obsahuje soubor zásad uspořádaný podle klíčových oblastí:

Odborný výcvik

- zde je doporučeno vyvíjet politiku odborného výcviku a poradenství, aby podniky zajišťovaly výcvik, který odpovídá potřebám jejich rozvoje i rozvoje země a zapojení podniků do programů, které podporují získávání a rozvoj kvalifikace a poradenství pro volbu povolání.

Pracovní a životní podmínky, aby podniky

- vyplácely mzdy, benefity a vytvářely pracovní podmínky stejně příznivé jako u srovnatelných zaměstnavatelů a v rozvojových zemích pak poskytovaly “co možná nejlepší” mzdy, benefity a pracovní podmínky;
- dávaly zaměstnancům k dispozici základní vybavení dobré kvality;
- pomáhaly zrušit dětskou práci;
- zajistily nejvyšší standardy ochrany zdraví a bezpečnosti při práci.

ILO Tripartitní deklarace

Deklarace obsahuje soubor zásad uspořádaný podle klíčových oblastí:

Pracovněprávní vztahy – doporučuje se podnikům aby,

- nastolily takové pracovněprávní vztahy, které nejsou méně výhodné než pracovněprávní vztahy u srovnatelných zaměstnavatelů;
- **dodržovaly svobodu sdružování a právo na kolektivní vyjednávání** a poskytovaly k tomu vybavení a informace, které jsou potřebné pro účelná jednání;
- zajistily vedení pravidelných konzultací k otázkám společného zájmu;
- vyšetřovaly stížnosti zaměstnanců s využitím náležitých postupů;
- společně se zaměstnanci a jejich zástupci vyvíjely mechanismy pro vedení konzultací a řešení sporů;
- respektovaly právo zaměstnanců předkládat stížnosti, aniž by byli vystaveni jakékoli újmě.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

UN Global Compact

UN Global Compact stanovuje 10
základních principů:

1. Podporovat a respektovat mezinárodně uznávána lidská práva.
2. Zajistit, aby se nepodílely na porušování lidských práv v jakémkoliv směru.
3. Uznání práva na sdružování zaměstnanců a kolektivního vyjednávání
4. Zamezení jakékoli formě nucené práce.
5. Zamezit dětské práci.
6. Bránit jakékoliv diskriminaci v zaměstnání.
7. Podporovat preventivní přístup k ochraně ŽP.
8. Účastnit se iniciativ prosazujících zvyšování odpovědnosti vůči životnímu prostředí.
9. Podporovat vývoj a šíření ekologicky šetrných technologií.
10. Boj proti korupci všech forem, včetně úplatkářství a vydírání.

UN Global Compact

Národní síť Global Compact
Česká republika od roku 2015 šíří
základní principy této
mezinárodní iniciativy také v
českém prostředí.

Global Compact 2030 – online
přednášky

https://www.youtube.com/channel/UCe_9UxBZiRSnb_b6i-zC59Jg/videos?shelf_id=0&view=0&sort=dd

- V červenci **2000** zahájil generální tajemník OSN **Kofi Annan** globální iniciativu Global Compact.
- Cíl prosadit 10 základních principů podnikání ve čtyřech oblastech - těmi jsou **lidská práva, pracovní prostředí, životní prostředí a boj proti korupci**.
- UN Global Compact je síť firem a organizací, které se rozhodly **sjednotit své poslání i každodenní činnosti s deseti obecně přijímanými principy společenské odpovědnosti** a koordinuje společensky odpovědné aktivity jednotlivých společností prostřednictvím národních sítí, které se v současné době nachází v **85 zemích světa**.

Dostupné <http://www.globalcompact.cz/>

Standardy v CSR

ISO 26000

- Představuje **průvodce** společenskou odpovědností pro společnosti a organizace ze soukromého i veřejného sektoru.
- Norma **není určena k certifikaci**, ale jedná se o nástroj pro využití pro sebehodnocení i hodnocení třetí stranou. Je úzce provázána s certifikační normou SA 8000.

- V roce 2011 byla vydána **ČSN ISO 26000 Pokyny pro oblast společenské odpovědnosti**.
- Jednotlivé sekce normy zohledňují **zapojování jednotlivých stakeholderů** a strategický záměr v **začlenění společenské odpovědnosti** do podmínek organizace tak, aby se stala součástí **procesů a firemní kultury**.
- Norma představuje principy společenské odpovědnosti, doporučuje měření a rozebírá do hloubky 7 základních témat.
 1. Organizace a management
 2. Lidská práva
 3. Pracovní podmínky
 4. Životní prostředí
 5. Korektní podnikání
 6. Péče o spotřebitele
 7. Zapojení a rozvoj místních komunit

Kapitoly normy ISO 26000

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARLOVĚ

Kapitola	Charakteristika kapitoly
1. Předmět	Stanoven obsahový rámec normy včetně omezujících podmínek a výjimek.
2. Termíny a definice	Obsahuje charakteristiku základní terminologie mající význam k vymezení společenské odpovědnosti a jejich používání.
3. Pochopení společenské odpovědnosti	Uvádí významné factory a podmínky , které ovlivňují společenskou odpovědnost v praxi. Jsou uvedeny charakteristiky konceptu CSR a souvislosti s danou organizací a také je uveden návod pro používání této normy pro MSP.
4. Principy	Jsou zavedeny a vysvětleny principy společenské odpovědnosti.
5. Uznání společenské odpovědnosti a zapojení zainteresovaných stran	Uvádí postup uznání vlastní společenské odpovědnosti ze strany organizace, identifikace a zapojení zainteresovaných stran a také uvádí pokyny týkající se vztahů mezi organizací a zainteresovaných stran včetně poznání a identifikace těchto subjektů a vymezení sféry vzájemného vlivu organizace.
6. Pokyny k základním tématům společenské odpovědnosti	Uvádí základní témata a problematiku související se společenskou odpovědností. Témata jsou doplněna o rozsah, vzájemný vztah, principy, opatření, které souvisejí s uplatňováním společenské odpovědnosti.
7. Pokyny k integraci společenské odpovědnosti v celé organizaci	Stanoveny pokyny k implementaci společenské odpovědnosti do praxe , především v oblastech chápání CSR, integrace do organizace, komunikaci, revizi postupů, zlepšování výsledků a pravidelné vyhodnocování iniciativ.
Příloha A, B	Předkládá neúplný seznam dobrovolných iniciativ a nástrojů týkajících se společenské odpovědnosti, jež se zabývají aspekty jednoho nebo několika základních témat, případně integrace společenské odpovědnosti do celé organizace. Obsahuje také výklad zkratkou použitý v dané normě.

Standardy v CSR

ISO 26000

- Jednotlivé logické provázanosti byly implementovány do schématického přehledu normy, kde je patrné zaměření jednotlivých kapitol a vzájemných vztahů.
- Pro jednotlivé pochopení jsou zde pro názornost vymezeny oblasti z kapitoly č. 4.

Sedm principů (kapitola č. 4 normy) společenské odpovědnosti:

1. **Odpovědnost organizace za své dopady** na společnost a životní prostředí.
2. **Transparentnost organizace** v jejích rozhodnutích a aktivitách, které mají dopad na ostatní.
3. **Princip etického chování**, který stanovuje, že by se organizace vždy a za všech okolností měla chovat eticky.
4. **Princip stakeholderů** stanovuje, že by organizace měla respektovat a brát v úvahu zájmy všech zainteresovaných subjektů.
5. **Pravidlo zákonnosti** stanovuje, že organizace musí respektovat platnou legislativu.
6. **Princip mezinárodních standardů** stanovuje, organizace by měla respektovat relevantní mezinárodní standardy.
7. **Princip lidských práv** určuje, že by organizace měla uznávat důležitost a univerzálnost lidských práv.

Standardy v CSR

ISO 26000

- ISO 26000 pomáhá organizaci zvýšit její pověst, zlepšit kulturu, angažovanost a produktivitu pracovníků.

Základní témata a problematika společenské odpovědnosti:

- <http://www.unmz.cz/urad/csn-iso-26000-pokyny-pro-oblast-spolecenske-odpovednosti>
- <http://www.iso.org/iso/home/standards/iso26000.htm>

- Přijetím požadavků normy ISO 26000 se organizace **zavazují k dodržování pravidel** společenské odpovědnosti.
- Norma obsahuje **metodické pokyny** pro zlepšení v základní třech oblastech odpovědnosti (tzv. Triple Bottom Line) - v oblasti sociální odpovědnosti, v ekonomické odpovědnosti a v dopadech na životní prostředí.

Standardy v CSR

Normy řady ISO 10000, 14000, 5001

- Standardy jsou dobrovolné a vznikly na základě dialogu mezi zainteresovanými stranami a jsou chápány jako nadstandard v odpovědném chování managementu.

- Uvedeny jako **nástroje pro implementaci prvků systému řízení podniků**, které zohledňují a pokrývají dílčí oblasti CSR, konkrétně se jedná o **zájem zákazníků**, jako významného stakeholdera a také oblast **environmentální**, tzn. zohledňování dopadů působení činnosti společnosti na životní prostředí.
- Normy skupin ISO 10000 (např. ISO 10001, 10002, 10003) **zaměřeny na management kvality ve vztahu spokojenosti zákazníka**, kde jsou určována pravidla chování organizace k zákazníkům.

Standardy v CSR

ČSN ISO 10001:2008
Management kvality –
Spokojenost zákazníka –

Směrnice pro
pravidla chování organizací.

- Pravidla jsou založená na následujících principech:
 - Součástí pravidel je splnitelný **příslib daný organizací zákazníkům**, a s ním spojená ustanovení (omezení příslibu, komu podávat dotazy, kam směřovat stížnosti, co se stane v případě nedodržení).
 - Organizace by měla **definovat kvalitativní nebo kvantitativní ukazatele výkonnosti**, které souvisí s uvedenými pravidly.
 - **Postup, jak a komu se mají předávat dotazy a stížnosti zákazníků** v případě, že dojde k porušení (nesplnění) pravidel.
 - **Opatření a postupy pro případ nedodržení příslibů** daných pravidly.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Standardy v CSR

ČSN ISO 10002:2005
Management kvality –
Spokojenost zákazníka –
Směrnice pro
vyřizování stížností v organizacích

Zaměřuje se na následující oblasti:

- Zlepšování spokojenosti zákazníka vytvářením otevřeného prostředí pro přijímání a vyřizování jeho stížností.
 - Zapojení vedení i pracovníků.
 - Rozpoznávání potřeb a očekávání stěžovatelů.
 - Poskytování vhodného procesu řešení.
 - Analyzování a vyhodnocování stížností za účelem zlepšování.
-
- Norma ve svých přílohách podává např. jednoduchý a praktický **návod pro postup vyřizování stížností** v malém podniku, dále vzorový formulář pro stěžovatele a formulář pro vyšetřování stížnosti, uvádí principy pro objektivitu řešení stížností, diagram průběhu, neustálé monitorování a audit.

Standardy v CSR

ČSN ISO 10003:2009 Management kvality – spokojenost zákazníka – návod pro řešení vnějších neshod a reklamací

- Návod pro plánování, navrhování, zavádění a zlepšování postupů řešení sporů týkajících se stížností pro případ, kdy se nepodařilo vyřešit je interně.

- Norma podává formou příloh dále různé podrobné návody (například):
 - Návod k použití různých **metod** (pomocné, poradní nebo rozhodčí – např. mediace, smírní jednání, rozhodčí metoda).
 - Návod k **souhlasu s účastí** (již ve fázi uzavírání smluv – rozhodčí řízení místo soudního sporu).
 - Návod k zajištění **dostupnosti** (formou komunikace, vyškolených pracovníků).
 - Návod k zajištění **vhodnosti** (navrhované metody řešení sporu musí být vhodné vzhledem k povaze sporu).
 - Další návody (ke spravedlivému, kompetentnímu přístupu, včasnému postupu, transparentnosti, politice řešení sporů...).

Standardy v CSR

Environmentální normy ISO

- Normy skupiny ISO 14000 jsou zaměřené na systémy environmentálního managementu od vymezení principů, požadavků, přes systémy ecodesignu, implementace konkrétních prvků environmentálních přístupů, hodnocení výkonnosti a vliv na ŽP atd.

Jsou rozděleny do dekád podle tematických okruhů:

- dekáda **14000** - Systémy environmentálního managementu
- ISO **14001** pojednává o environmentálním managementu, tj. managementu „týkající se životního prostředí“. Společnost, která se rozhodla získat Certifikát osvědčující soulad s požadavky této normy, musí vytvořit, dokumentovat, uplatňovat a udržovat systém environmentálního managementu a neustále zlepšovat jeho efektivnost.
- dekáda **14010** - Směrnice pro provádění environmentálních auditů
- dekáda **14020** - Environmentální značky a prohlášení
- dekáda **14030** - hodnocení environmentálních vlivů podniků na životní prostředí
- dekáda **14040** - posuzování životního cyklu
- dekáda **14050** - definice a termíny.

Standardy v CSR

Environmentální normy ISO

- Komplexní přehled

<http://www.enviweb.cz/eslovník/119>

- Požadavky na certifikaci

<http://www.cqs.cz/Nase-sluzby/CSN-EN-ISO-140012016-Environmentalni-management.html>

- Normy ISO 14000 v první řadě usilují o to, aby organizace **minimalizovala všechny rušivé vlivy své činnosti na životní prostředí**.
- Cílem je aktivně podporovat vše, co je možné udělat pro prevenci škod na životním prostředí – ať už v průběhu výroby, nebo při používání výrobku – znečišťováním nebo vyčerpáváním přírodních zdrojů.
- Normy ISO 14000 se zabývají způsobem, jakým organizace pracují, nikoliv výsledky jejich práce - orientují se na procesy, nikoliv produkty, nicméně způsob, jakým organizace řídí své procesy, samozřejmě ovlivňuje finální produkt.

Standardy v CSR

ISO 50001

- Norma je zaměřena na systém managementu hospodaření s energií.

- Zavedení normy může organizaci zlepšit **využívání energií a snižovat náklady**:
 - definovat současný stav využití energie,
 - stanovit cíle a způsoby jejich dosažení;
 - objektivně posoudit a stanovit priority úsporných opatření;
 - vytvořit transparentní postupy při řízení energetických zdrojů;
 - snížit emise bez negativního ekonomického dopadu;
 - zvýšit šanci na získání dotací z OP PIK (pro období 2014-2020) a např. naplnit požadavky novely zákona 406/2000 Sb. – zaměřené především na velké podniky.

Standardy v CSR

EMAS (Eco Management and Audit Scheme)

- Program systému environmentálního řízení a auditu (EMAS), představuje jeden ze způsobů, kterým může organizace přistoupit k zavedení tzv. **systému environmentálního řízení (EMS)**.
- Ten lze definovat jako součást celkového systému řízení organizace, jejímž cílem je **zahrnutí požadavků na ochranu životního prostředí do celkové strategie organizace** a jejich každodenních činností.
- Zavedení systému se dotýká organizační struktury, způsobů rozdělení odpovědnosti, technologických postupů, procesů, zdrojů pro stanovení a zavedení politiky životního prostředí apod.

Standardy v CSR

EMAS
(Eco Management
and Audit Scheme)

- EMAS je jedním z dobrovolných nástrojů ochrany životního prostředí, tzn., že pozitivně **motivuje organizace k odpovědnému přístupu** a ke zlepšování environmentální výkonnosti nad rámec legislativních požadavků.

Je určen pro organizace provozující činnost v:

- soukromé sféře (akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným ad.)
- i pro organizace státní a veřejné správy (ministerstva, městské úřady ad.),
- nebo jejich části (výrobní jednotka, detašovaná pracoviště).

Standardy v CSR

EMAS

- Cílem je především ochrana (snižování spotřeby) přírodních zdrojů, snižování vypouštění znečišťujících látek do ovzduší, snižování rizika environmentálních nehod (havárií) a také důraz na ochranu zdraví pracovníků a obyvatel.

Environmentální řízení EMAS využívá řadu nástrojů, mezi ty nejvýznamnější můžeme řadit:

- **Systém environmentálního řízení (EMS)** – součást celkového systému řízení podniku, jejímž cílem je zahrnutí požadavků na ochranu životního prostředí do celkové strategie podniku a jeho každodenních činností.
- **Čistší produkce** – hledání příčin vzniku environmentálních zátěží na základě podrobné analýzy materiálově-energetických toků, odstraňování těchto příčin, omezování výrobních ztrát a úniků látek, hledání možností úspor ve výrobním procesu.

Standardy v CSR

EMAS

- Stejně jako norma ISO 14001 i EMAS funguje na základě principu dobrovolnosti

Environmentální řízení **EMAS** využívá řadu nástrojů, mezi ty nejvýznamnější můžeme řadit:

- **Ekoznačení** (Ekologicky šetrné výrobky a služby)
– vývoj a označování ekologicky šetrných výrobků a služeb, tj. produktů, které jsou k životnímu prostředí šetrnější než produkty alternativní (funkčně srovnatelné).
- **Ekodesign** – navrhování a vývoj výrobků, kdy je vedle klasických vlastností (funkčnost, ekonomičnost, bezpečnost, ergonomičnost apod.) kladen velký důraz i na dosažení minimálního negativního dopadu výrobku na životní prostředí, a to v celém jeho životním cyklu.
- **Environmentální manažerské účetnictví (EMA)**
– zabývá se identifikací a shromažďováním informací o hmotných a energetických tocích v podniku, jeho environmentálních nákladech a dalších hodnotově (finančně) vyjádřených informací, které jsou východiskem pro rozhodování řídicích pracovníků.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Standardy v CSR

EMAS

- MŽP je garantem a odpovědným orgánem, ale CENIA jako informační agentura ŽP zabezpečuje registraci organizací v EMAS.

Postup zavádění EMAS v organizace lze shrnout do základních formálních kroků :

1. Provést úvodní environmentální přezkoumání.
2. S ohledem na výsledky přezkoumání zavést systém environmentálního řízení.
3. Provést nebo nechat provést environmentální audit.
4. Připravit environmentální prohlášení (zprávu o životním prostředí).
5. Nechat ověřit, zda environmentální přezkoumání, systém řízení, postup auditu a environmentální prohlášení splňují veškeré požadavky Nařízení č. 761/2001.
6. Nechat schválit environmentální prohlášení environmentálním ověřovatelem.
7. Doručit schválené environmentální prohlášení příslušnému subjektu (registračnímu orgánu) a po registraci toto prohlášení zpřístupnit veřejnosti.

Standardy v CSR

CENIA detailní informace o EMAS

<https://emaseu.cz/>

Databáze EMAS (organizací)

<https://emaseu.cz/emas/databaze-emas>

Postup zavádění EMAS v organizace lze shrnout do základních formálních kroků :

1. Provést úvodní environmentální přezkoumání.
2. S ohledem na výsledky přezkoumání zavést systém environmentálního řízení.
3. Provést nebo nechat provést environmentální audit.
4. Připravit environmentální prohlášení (zprávu o životním prostředí).
5. Nechat ověřit, zda environmentální přezkoumání, systém řízení, postup auditu a environmentální prohlášení splňují veškeré požadavky Nařízení č. 761/2001.
6. Nechat schválit environmentální prohlášení environmentálním ověřovatelem.
7. Doručit schválené environmentální prohlášení příslušnému subjektu (registračnímu orgánu) a po registraci toto prohlášení zpřístupnit veřejnosti.

Případová studie 1

Environmentální prohlášení

společnost HYUNDAI

Dostupné http://www.hyundai-motor.cz/download/environmentalni_prohlaseni_2017.pdf

- Systém environmentálního managementu
- Environmentální aspekty
- Environmentální cíle
- Vliv činnosti HMMC na ŽP

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Případová studie 2

Environmentální prohlášení

Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (za rok 2018)

- **Evropská cena EMAS AWARDS 2015** - aktivity kraje v oblasti podpory rozvoje alternativních druhů dopravy byly v kategorii velkých organizací ve veřejném sektoru vybrány mezi šest nominovaných projektů zemí Evropské unie.
- Environmentální profil krajského úřadu dostupné:
- <https://emaseu.cz/sites/default/files/cenia/Environment%C3%A1ln%C3%AD%20prohl%C3%A1%C5%A1en%C3%AD%20%20K%C3%A9A%20MSK%202018%20scan%20podpis.pdf>

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Standardy v CSR

IQNet SR10 – Systém managementu společenské odpovědnosti

- Specifikace IQNet SR 10 vznikla v mezinárodní síti certifikačních orgánů IQNet, ve které je více než 35 členů z celého světa.
- Specifikace IQNet SR 10 vznikla právě konsensem všech členů v IQNet a stanovila základní principy:
 1. Odpovědnost,
 2. Transparentnost,
 3. Etické chování,
 4. Ohled na zájmy zainteresovaných stran,
 5. Respektování pravidel právního státu,
 6. Respektování mezinárodních standardů chování,
 7. Respektování lidských práv.

Standardy v CSR

IQNet SR10 – Systém managementu společenské odpovědnosti

Co tedy požaduje IQNet SR 10?

<http://www.cqs.cz/Nase-sluzby/IQNet-SR-10-System-managementu-spolecenske-odpovednosti.html>

- Hlavní požadavkem IQNet SR 10 je, aby organizace určila všechny své dopady vyplývající z rozhodnutí a činností.
- Tyto dopady musí ohodnotit a významné dopady se snažit eliminovat.
- Organizace musí znát všechny své zainteresované strany, které jsou ovlivněné jejími dopady.
- Zavést vhodnou formu komunikace s nimi, aby věděla, jaké jsou jejich požadavky, očekávání a potřeby.
- Organizace si na základě získaných informací vytváří cíle, cílové hodnoty a programy. Při jejich sestavování bere ohled na zainteresované strany, ale také na své technologické možnosti, své finanční, provozní a podnikatelské požadavky.
- Všechna přijatá opatření je nutné ověřovat. Organizace musí zjistit, jaké je vnímání zainteresovaných stran, tedy jestli jejich očekávání a potřeby byly naplněny.

Standardy v CSR

IQNet SR10 – Systém managementu společenské odpovědnosti

- K jednotlivým principům se organizace zaváže ve své Politice společenské odpovědnosti a ve svém Kodexu chování.

Hlavní zaměření specifikace:

- zainteresované strany organizace,
 - identifikování požadavků, očekávání a potřeb zainteresovaných stran,
 - nalezení způsobu jejich uspokojení.
-
- Specifikace určuje **několik základních zainteresovaných stran**:
 - vlastníky, akcionáře a investory; zaměstnance, zákazníky, uživatele a spotřebitele; dodavatele výrobků, poskytovatele služeb a partnery; aliance, ke kterým se organizace hlásí a spolupráce, které navázala; dále jsou to konkurenti; státní/veřejná správa; místní komunita a celá společnost; a posledním je oblast životního prostředí.

Standardy v CSR

IQNet SR10 – Systém managementu
společenské odpovědnosti

Požadavky normy – (ELEARNING)

K hlavním výhodám certifikace podle normy
IQNet SR10 patří:

- **Nestranný pohled** na způsob vašeho podnikání a jeho dopady na společnost a životní prostředí.
- **Efektivnější komunikace s obchodními partnery** s cílem lepšího plnění jejich požadavků.
- **Zvýšení zúčastněnosti zaměstnanců na dosahování vašich cílů** a jejich vyšší motivace.
- **Zvýšení společenské odpovědnosti managementu společnosti.**
- **Zlepšení firemního image před klienty, obchodními partnery a zákazníky.**
- **Zvýšení statusu jako "společensky odpovědného a trvale udržitelného podniku".**

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Standardy v CSR

OHSAS 18001

- Norma OHSAS 18001 je koncipována tak, aby byla použitelná pro **organizace všech typů a velikostí**.
- Systémy managementu zajišťují plnění povinností a závazků zaměstnavatelů v **oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**.

- Hlavním smyslem aplikace normy je vést organizace k tomu, aby **navrhly a zavedly opatření, která všude, kde je to možné, nebezpečí odstraní, omezí, nebo zaměstnance od něj izolují**. V případě, že to možné není, musí být pracovní činnost plánována a řízena pomocí organizačních opatření tak, aby její výkon byl bezpečný a neohrožoval zdraví.
- Norma OHSAS 18001 je koncipována tak, aby byla použitelná pro organizace všech typů a velikostí a navazuje svojí strukturou na normu ČSN EN ISO 9001 a ČSN EN ISO 14001, aby bylo možno vytvářet systém managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci souběžně se systémem managementu kvality a systémem environmentálního managementu organizace.

Standardy v CSR

OHSAS 18001

Přínosy certifikace systému managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci:

<https://www.cqs.cz/Nase-sluzby/ISO-45001-OHSAS-18001.html>

- prokázání **závazku** k zajišťování a zlepšování **systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci** přijatého na všech úrovních a všemi funkcemi v organizaci, zejména vrcholovým vedením,
- **prokázání systematického omezování rizik**, resp. nebezpečí, která ohrožují bezpečnost a zdraví všech osob ovlivňovaných činnostmi, výrobky,
- **omezení výskytu nemocí** z povolání a pracovních úrazů,
- **minimalizace nákladů spojených s nehodami** na pracovišti,
- **prokázání závazku k plnění zákonných požadavků** a požadavků předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- vybudovaný **samo regulující systém**, reagující pružně na změny požadavků z legislativních předpisů, bezpečnostních požadavků i změn uvnitř organizace (např. nových technologií, organizačních změn apod.)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Standardy v CSR

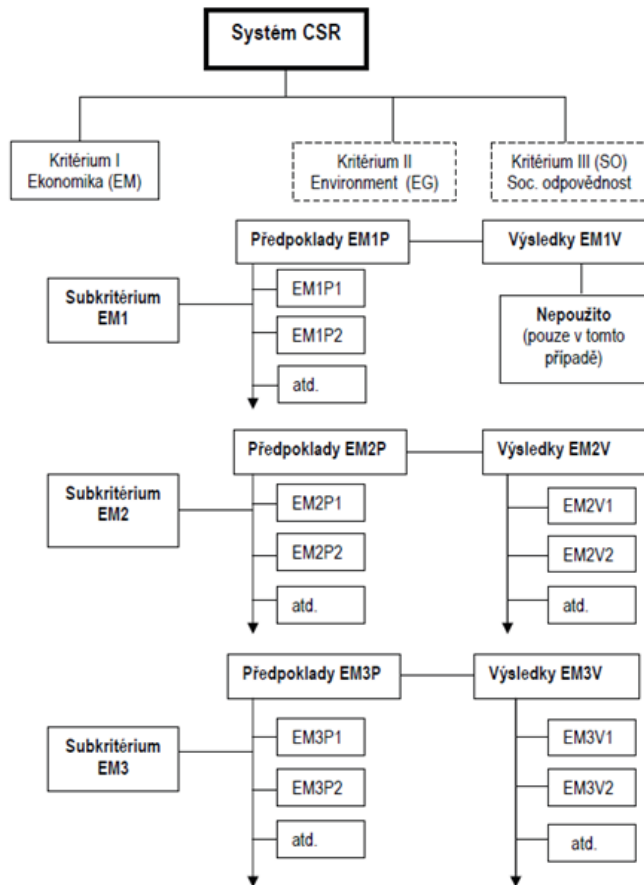
Metodika KORP

V roce 2008 představena metoda KORP, která vytvořila rámec pro jednotný způsob posuzování CSR.

- Metodika je využívána k **hodnocení firem a jejich reportů CSR** při udílení Národní ceny ČR za společenskou odpovědnost.
- Úroveň plnění požadavků v oblasti CSR firmy je posuzována ve třech pilířích – ekonomickém, environmentálním a sociálním. Hodnotí se nejen **výsledky**, ale i **předpoklady**.
- Samostatně je hodnocena **oblast managementu a organizačního zabezpečení CSR a integrace** do podnikového systému managementu.
- Vhodná pro sebehodnocení i hodnocení externími subjekty.

Standardy v CSR

- Pilíř (**kritérium**), které představují tři oblasti CSR (ekonomická, sociální, environmentální).
- Pilíře se dělí do „**subkritérií**“ a ty jsou dále rozděleny na jednotlivé „**předpoklady**“, což jsou části kritéria, které dokladuje, jak jsou požadavky subkritéria implementovány v systému managementu.
- Konečné „**výsledky**“ jsou oblasti subkritéria, které udává výsledky organizace. Metoda dále používá termín „**témata**“, kde se jedná o jednotlivé číslované odrážky v částech „předpoklady“.

Standardy v CSR

Metodika KORP

Bodové hodnocení metody umožňuje využití pro interní i externí hodnocení. Stanovená stupnice (doporučená) je v rozmezí (0 – 100 bodů).

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Fáze	PANEL PŘEDPOKLADŮ 1	Počet bodů
V této oblasti nejsme aktivní	Nemáme žádné informace nebo máme pouze dílčí informace bez širšího kontextu.	0 – 10
PLAN (plánuj)	Činnosti jsou plánovány.	11 – 30
DO (realizuj)	Plánované činnosti jsou zaváděny a realizovány.	31 – 50
CHECK (zkontroluj)	Prověřujeme/přezkoumáváme správnost činností a způsobu provádění (tj. zda děláme správné věci správným způsobem).	51 – 70
ACT (uprav a provozuj)	Na základě prověření/přezkoumání v případě potřeby přizpůsobujeme (korigujeme) naše činnosti.	71 – 90
PDCA	Vše, co děláme, tak plánujeme, provádíme, přezkoumáváme, průběžně přizpůsobujeme a učíme se od druhých. Jsme v cyklu neustálého zlepšování.	91 – 100

Standardy v CSR

Metodika KORP

Vzorový panel pro hodnocení výsledků

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

PANEL VÝSLEDKŮ	Počet bodů
Výsledky se neměří nebo nejsou k dispozici žádné informace.	0 – 10
Výsledky se měří a ukazují negativní trendy nebo výsledky nesplňují stanovené cíle.	11 – 30
Výsledky vykazují nevýrazné trendy nebo mírný pokrok nebo jsou splněny některé stanovené cíle.	31 – 50
Výsledky vykazují rostoucí trendy nebo je splněna většina stanovených cílů.	51 – 70
Výsledky ukazují na značný pokrok nebo jsou splněny všechny stanovené cíle.	71 – 90
Byly dosaženy vynikající a trvale udržitelné výsledky. Všechny stanovené cíle jsou splněny. Porovnání všech klíčových výsledků se srovnatelnými organizacemi je pozitivní.	91 – 100

Standardy v CSR

Metodika KORP

Ukázka hodnocení s „jemným rozlišením“ výsledků

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Stupnice	0 - 10	11 - 30	31 - 50	51 - 70	71 - 90	91 - 100
TRENDY	Žádné měření	Negativní trend	Stabilní trend nebo mírný pokrok	Rostoucí trend	Značný pokrok	Pozitivní srovnání všech výsledků s příslušnými organizacemi
Počet bodů						
CÍLE	Žádné nebo pouze nepodložené informace	Výsledky nesplňují stanovené cíle	Splněno několik stanovených cílů	Splněna většina stanovených cílů	Splněny všechny stanovené cíle	Všechny cíle splněny a porovnány s jinými organizacemi
Počet bodů						
Celkem na 200						
Počet bodů na 100						

Standardy v CSR

Metodika KORP

Ukázka komplexního hodnocení
Zprávy o CSR

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

	Počet bodů předpoklady	Počet bodů výsledky	Body celkem
Ekonomická výkonnost (EM1)			
Přímé ekonomické vlivy na komunitu (EM2)			
Nepřímé ekonomické vlivy na komunitu (EM3)			
Personální zajištění ochrany životního prostředí (EG1)			
Shoda s legislativou (EG2)			
Environmentální dopady spotřeb energií, zdrojů, látek (EG3)			
Environmentální dopady výroby, služeb a výrobků na životní prostředí (EG4)			
Lidská práva (SO1)			
Komunita, korupce, veřejná politika, konkurenční chování, shoda s legislativou (SO2)			
Zaměstnávání a přiměřená práce (SO3)			
Ochrana spotřebitele (SO4)			
Součet bodů (ΣBd) dotazníku	0	0	ΣBd
Průměrný počet bodů z části Management a organizační zabezpečení CSR (ΣBM) – průměr	0	0	ΣBM
CELKOVÝ POČET BODŮ ORGANIZACE	ΣBdP	ΣBdV	ΣB

Standardy v CSR

Národní program posuzování shody společenské odpovědnosti

(Zpracován do podoby ČSN
010391:2013 - Systém managementu
společenské odpovědnosti organizací –
Požadavky)

Obsahově Národní program shody se skládá z oblastí:

- **Systém managementu** společenské odpovědnosti (požadavky, řízení dokumentů a záznamů).
- **Odpovědnost managementu** (angažovanost a aktivita managementu, politika a strategie společenské odpovědnosti, plánování, cíle a programy, vymezení právních předpisů a mezinárodních standardů).
- **Zainteresované strany** (identifikace, komunikace, aktivity ke každé skupině).
- **Aspekty společenské odpovědnosti v ekonomické oblasti** (oblast nákupu, výběru a hodnocení dodavatelů, etika v podnikání, hodnocení ekonomické výkonnosti, plánování a realizace investic, přímé a nepřímé ekonomické vlivy na komunitu, poplatky a sankce).

Standardy v CSR

ČSN 010391:2013 - Systém managementu společenské odpovědnosti organizací – Požadavky

- Dokument, který byl zpracován týmem Rady kvality ČR na základě rostoucích požadavků podnikatelské sféry na tvorbu systému managementu CSR v organizacích a jeho prokázání.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Obsahově Národní program shody se skládá z oblastí:

- Aspekty společenské odpovědnosti v **environmentální** oblasti (hodnocení a identifikace environmentální aspektů, řízení provozu ve vztahu k ŽP).
- Aspekty společenské odpovědnosti v **sociální** oblasti.
- **Management zdrojů.**
- **Komunikace** (interní i externí se zainteresovanými stranami).
- **Měření, analýza a zlepšování** (ukazatele výkonnosti, hodnocení souladu s požadavky zákonů, uspokojení potřeb zainteresovaných stran, interní audity přezkumy managementu, preventivní a nápravná opatření).

Standardy v CSR

Metodika LBG – Standard odpovědná firma (SOF)

- Pomocí případových studií LBG vyhodnocuje, jak a čeho bylo v důsledku filantropických aktivit firmy v komunitě dosaženo.

- Metodika přesně **definuje náklady vynaložené na dárcovské aktivity a měří účinky jejich dopadu.**
- Tento systém **zhodnocování dárcovství** firmám umožní specifikovat **investice neboli vstupy**, které firma nakládá do veřejně prospěšných projektů, a na druhé straně **pracovat s výstupy** podle zavedených kategorií, a tím **zhodnocovat efektivitu** vynaložených prostředků.
- LBG definuje, které **údaje jsou pro měření důležité (věcné a finanční dary, služby a čas).**
- Tato data jsou zpracovávána společně s **náklady na management** (mzdy, režijní náklady zaměstnanců, kteří jsou aktivní v komunitě) a umožňují výpočet celkové částky, kterou firma investuje do veřejně prospěšných projektů.

Standardy v CSR

Metodika LBG – Standard odpovědná firma (SOF)

- V České republice a na Slovensku slouží metodika LBG například pro hodnocení firem do žebříčku TOP Filantrop.

Odkaz:

[http://www.businessprospolecnost.cz/lbg/standard-odpovedna-firma-\(lbg\)/co-standard-odpovedna-firma-\(lbg\)-meri.html](http://www.businessprospolecnost.cz/lbg/standard-odpovedna-firma-(lbg)/co-standard-odpovedna-firma-(lbg)-meri.html)

- Metodika byla vytvořena v roce 1994 skupinou šesti klíčových organizací v oblasti firemního dárcovství ve Velké Británii: British Petrol, Grand Met, Nat West, IBM, Marks & Spencer a Whitbread.
- Mezi další členy v současnosti patří: British Airways, British Telecom, Cadbury Schweppes, Deloitte & Touche, Deutsche Bank AG London, Ernst & Young, ExxonMobil, GlaxoSmithKline, HSBC, Kelloggs, KPMG, Motorola UK, Nestle, Pfizer, PricewaterhouseCoopers, ScottishPower, Unilever a Vodafone Group.
- V České republice se metodika LBG používá od roku 2005; zavedlo ji **Fórum Dárců**, zakládajícími členy této skupiny byly společnosti Citibank a.s., Česká spořitelna a.s., ČEZ a.s., Johnson & Johnson s.r.o., Plzeňský Prazdroj a.s., Provident Financial s.r.o., Siemens s.r.o., Telefonica O2 Czech Republic a.s., Tesco Stores ČR a.s.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Standardy v CSR

Metodika LBG měří:

Charitativní dary

- měří prostředky alokované na podporu potřebných, řadí se sem tedy humanitární pomoc, **firemní nadační fondy a nadace**. Charitativní dary se zaměřují na návratnost zpět do podniku pouze minimálně, jde o dobročinnost jako takovou.

Společenské investice

- prostřednictvím společenských investic podniku **podporují oblasti** jim blízké – tj. buď předmětu podnikání firmy, nebo firmě jako takové. Podporovány jsou tak **projekty především vzdělávacího charakteru**. Tyto investice jsou již více zaměřeny na návratnost do byznysu.

Komerční aktivity

- Tyto aktivity přímo souvisejí s posílením značky, zvýšením prodeje či snížením nákladů firmy. Jedná se proto tedy například o **cause related marketing** nebo o univerzitní průzkum pro firmu. Firma očekává za svou podporu přímou kompenzaci.

Standardy v CSR

V každé z výše uvedených oblastí jsou pak zahrnuty věcné dary, finanční dary, služby a čas a náklady na management:

Věcné dary

- výrobky či zboží firmy, které místo komerčního prodeje podnik **bezúplatně převede na charitativní účely**. Nejedná se však pouze o výrobky, ale též například o použité vybavení kanceláří nebo nábytek.

Finanční dary

- peněžní prostředky **poskytnuté na charitativní účely či společenské investice**. Zahrnují se sem přímé dary, sociální sponzoring, spolupráce s prospěšnými organizacemi, znásobení darů zaměstnanců (zaměstnanec přispěje 500 Kč, firma tuto částku znásobí).

Služby a čas

- zahrnují poradenství, konzultace, know-how, výpůjčky, pronájem apod. **podporující prospěšné projekty**. Patří sem dobrovolnictví v rámci pracovní doby, fundraisingové aktivity, přeložení do komunitní organizace apod. Data pro vyčíslení nákladů se mohou získat od HR oddělení, z výročních zpráv nebo podobných reportů a ze statistických úřadů.

Náklady na management

- náklady související s komunikací a realizací prospěšných projektů. Jsou to tedy mzdy (příp. platy) a odměny, administrativní náklady, provozní náklady apod.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Standardy v CSR

Fórum dárců - jediné celorepublikové sdružení zastřešující dárcce v České republice.

- Při Fóru dárců se vyprofilovala Asociace nadací, Asociace nadačních fondů a Asociace firemních nadací a fondů, které sdružují celkem 60 členů.

Výroční zprávy:

- <http://www.donorsforum.cz/o-nas/vyrocnizpravy.html>

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Top 10 nadací podle objemu prostředků

Přehled TOP 10 (+135) nadací a fondů podle objemu rozdělených příspěvků v roce 2017

Pořadí	Název	Objem rozdělených nadačních příspěvků	Výše nadačního jmění
1	DOBŘÝ ANDĚL, nadace	192 925 725 Kč	1 000 000 Kč
2	Nadace ČEZ	185 964 840 Kč	500 000 Kč
3	Nadace AGROFERT	124 850 979 Kč	500 000 Kč
4	Nadační fond Avast	97 845 000 Kč	500 000 Kč
5	Nadace The Kellner Family Foundation	87 669 000 Kč	1 000 000 Kč
6	Nadace Charty 77	55 464 586 Kč	76 616 350 Kč
7	F-nadace	43 487 465 Kč	49 053 730 Kč
8	Nadace GCP	39 105 000 Kč	1 000 000 Kč
9	Nadace Sirius	34 042 000 Kč	510 000 Kč
10	Nadace rozvoje občanské společnosti	31 732 670 Kč	83 845 000 Kč

Zdroj: Výroční zpráva Fórum dárců (2018)

2. Část – Reportování CSR

Reportování CSR:

„Proces komunikování sociálních dopadů a dopadů na životní prostředí způsobených činnostmi organizace určitým zájmovým skupinám a společnosti jako celku“ (Gray, 1987).

Společenská odpovědnost = triple bottom line + ekonomické dopady

Výstupy:

- ESG report
- CSR report
- Sustainability report

Reportování CSR

Motivace pro tvorbu reportů

- Strategický přístup pro řízení organizace (Porter a Kramer - creating share values - koncept sdílených hodnot)
- Transparentnost organizace
- Popularita (*soutěže - Národní cena ČR za společenskou odpovědnost, Czech Top 100, Nejlepší výroční zprávy, Ceny hejtmana za CSR*).
- Komunikace vůči stakeholderům
- Konkurenceschopnost – odlišení se
- Dobré PR, image navenek
- Popularita - „the most wanted company“
- Kapitálová atraktivnost (zájem investorů)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Vývoj v přístupech CSR reportování

Faktory, proč podniky odůvodňují své nereportování:

1. Neznalost problematiky - porozumění a implementace konceptu CSR do praxe.
2. Citlivost uváděných informací – strach z uveřejňování informací – konkurenceschopnost, poškozování image, negativní legislativní dopady, soudní pře apod.
3. Očekávání zvýšení nákladů – nastavený systém, monitorování, komunikac apod. Přináší v dlouhodobém horizontu návratnost investovaných prostředků, posílení konkurenceschopnosti.

Reportování CSR

Možnosti tvorby reportu

- Formalizovaný standard (Pokyny GRI) x Neformalizovaný
- Formy – výroční zpráva / specializovaný report / integrovaný report – Integrovaný reportingový rámec IIRC, GRI Taxonomie)
- Distribuce reportu – off-line (pdf, doc) x on-line (eXtensible Business Reporting Language)
- Ověření obsahu a zaměření reportu (bez ověření x ověření 3. nezávislým subjektem, např. KPMG, PwC, Accenture, Delloite)

Vývoj v přístupech CSR reportování

- Objem zpráv a reportů stále narůstá a dle KPMG, reportuje o CSR 95 % z 250 největších podniků pohybujících se v globálním prostředí a 64 % největších podniků na národních úrovních.

- Vliv na reportování má **velikost podniku**. MSP jsou se svými stakeholdery v těsnějším kontaktu než velké společnosti, proto často nevyužívají těchto zpráv, ale prokazují své vzájemné vztahy a aktivity v konkrétně realizovaných činnostech.
- Typ **vlastnictví**, také rozhoduje o míře využívaného reportování. Např. veřejně obchodovatelné a státní podniky reportují o CSR výrazně častěji a více než např. rodinné firmy.
- Velký **nárůst reportů** je např. v odvětví, energetika, zpracování dřeva, výroba celulózy, papíru, odvětví těžby nerostných surovin, strojírenství a také např. v bankovním sektoru.

Vývoj v přístupech CSR reportování

- Z územního hlediska jsou za lídry v reportování považovány evropské podniky. Dle KMPG z nich publikuje 71 % CSR reporty.

- Např. ve Velké Británii publikuje reporty všech 100 největších podniků, ve Francii, kde je CSR reportování upraveno legislativně 94 % společností.
- V Rumunsku, Ukrajině reportuje pouze 54 % ze 100 největších podniků.
- Problémem je **různorodá kvalita reportů**, jejich **vzájemná porovnatelnost (popisné bez kvantifikovatelných dat, územní rozdíly)**.

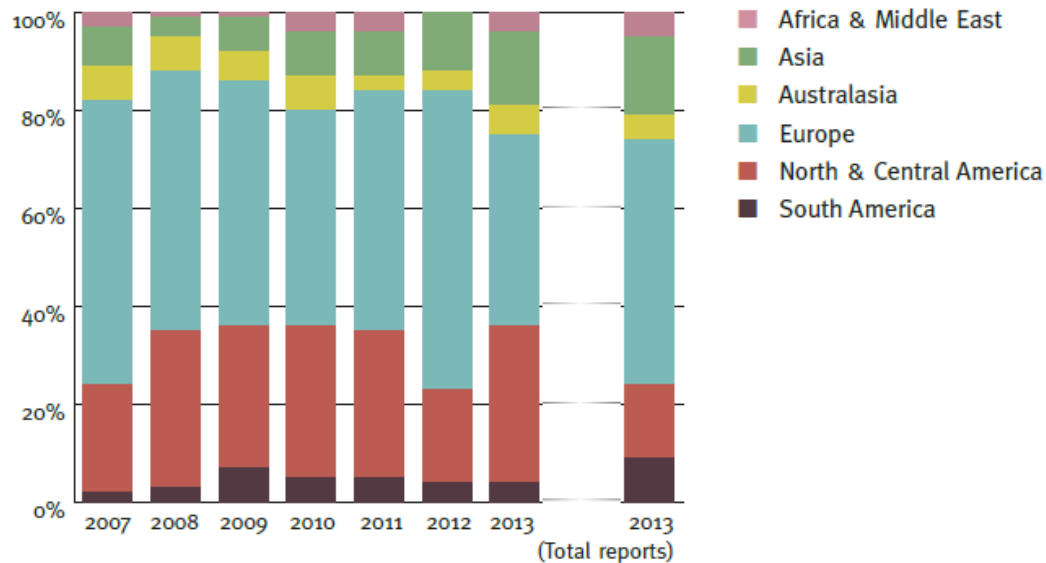
Vývoj v přístupech CSR reportování

Přehled vývoje počtu reportů ve
vybraných částech

- V roce 2013 nárůst reportů v Asii a Severní Americe, pokles v Evropě.
- Graf ukazuje rozdělení 7000 reportů v databázi publikovaných v roce 2013 ve sloupci „total reports“.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

CSR reporty – standards (certifikace)

AA 1000 (AccountAbility/Assurance)

- Norma vymezuje standardy v oblasti důvěryhodnosti a transparentnosti zpráv o CSR ve všech pilířích konceptu CSR.

- Principy jsou vyvinuty anglickou organizací AccountAbility a její tři standardy poskytují organizaci rámec pro odpovědnější a udržitelné fungování.
- Cílem je zvýšení transparentnosti a zveřejnění odpovědných aktivit realizovaných danou organizací.
- Aplikace normy je vhodná pro rozšíření aplikovatelnosti o výkaznictví CSR v rámci komunikace organizace vůči všem zainteresovaným stranám.

<http://www.accountability.org/>

CSR reporty – standards (certifikace)

AA 1000 (AccountAbility/Assurance)

- Doporučení pro organizace vyplývající z jednotlivých standardů:

1. AA1000 AccountAbility Principles Standard 2008 (AA1000APS) tento standard o zásadách odpovědnosti je uplatňován na základě tří principů, jež se zabývají stakeholdery organizace a upevňováním jejich vztahů, dále materiálním vybavením a ovlivňováním výkonnosti ze strany zainteresovaných stran:

- Princip inkluzivity - organizace se musí považovat za celek.
- Princip významnosti - organizace musí určit významné zájmové skupiny.
- Princip vnímavosti - organizace musí reagovat na problémy zainteresovaných stran, které mají vliv na její výkonnost.

CSR reporty – standards (certifikace)

AA 1000 (AccountAbility/Assurance)

- Doporučení pro organizace vyplývající z jednotlivých standardů:

2. AA1000 Assurance Standard 2008 (AA1000AS) - mezinárodně uznávaný, volně dostupný standard, který poskytuje požadavky pro provádění záruk udržitelnosti.

- Jedná se o standard záruky, jež řeší požadavky a náležitosti zpráv o společenské odpovědnosti, zabývá se indikátory a doporučuje externí ověření těchto zpráv.
- Organizace si také v rámci tohoto standardu může vyhodnotit míru dodržování principů standardů a ověřit si uplatňování základních manažerských přístupů, systémů a procesů.

CSR reporty – standards (certifikace)

AA 1000 (AccountAbility/Assurance)

- Ačkoli tento standard není v ČR velmi rozšířen, tak nabízí široké uplatnění v aplikaci pro různé typy organizací v oblastech zvýšení transparentnosti zpráv CSR a vzájemných vazeb vůči všem zainteresovaným stranám.

3. AA1000 Stakeholder Engagement Standard

(AA1000SES) – standard, který je zaměřen na problematiku vztahů s jejími stakeholdery. Účelem normy je definovat standard pro kvalitní zapojení zainteresovaných stran, které je pro organizaci klíčové.

Kvalitní zapojení stakeholderů funguje na těchto předpokladech:

- Uznávání principů AA1000APS.
- Definovat rozsah zapojení stakeholderů.
- Určení procesu, na kterém se bude stakeholder podílet.
- Zabezpečit a ujednat materiální vybavení organizace a stakeholdera.
- Vytvářet prostor pro dialog se stakeholdery.
- Zapojení stakeholderů do procesů organizace musí být nedílnou součástí organizačního řízení.
- Transparentnost.
- Určit postupy zapojení stakeholderů.
- Včasnost.
- Flexibilita a rychlost reakce.

CSR reporty – standards (certifikace)

SA 8000

(Social Accountability International)

- Normu Social Accountability 8000 (SA8000®) spravuje organizace Social Accountability International (SAI) a dozoruje agentura Social Accountability Accreditation Services (SAAS).

Online

<http://www.sa-intl.org/index.cfm?fuseaction=Page.ViewPage&PageID=937>

- Mezinárodní norma SA 8000 je prvním auditovatelným souborem požadavků v oblasti společenské odpovědnosti.
- Standard je založen mimo jiné na konvenci Mezinárodní organizace práce (ILO), světové deklaraci lidských práv a konvenci UN.
- Společnost certifikovaná podle SA 8000 se dobrovolně hlásí k tomu, že uplatňuje nad rámec legislativy všechny principy dobré správy firmy, odmítá korupci a trvale se snaží budovat dobré vztahy se zákazníky, spotřebiteli, zaměstnanci a dodavateli.
- Normu SA 8000 ještě doplňují dva dokumenty.
 - The Application Package,
 - The Guidance Document , který je detailněji zaměřen na jednotlivé oblasti ochrany lidských práv.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

CSR reporty – standards (certifikace)

SA 8000
(Social Accountability International)

Online CQS

<http://www.cqs.cz/Nase-sluzby/SA80002008-Spolecenska-odpovednost.html>

Certifikace TÜV SÜD

- Certifikace podle SA 8000 značí, že společnost věnuje patřičnou péči zdraví a bezpečnosti svých pracovníků, zajišťuje vhodné podmínky pro další rozvoj svých zaměstnanců a pro vyváženost jejich pracovního a osobního života.
- Certifikovaná organizace ctí principy etického podnikání a deklaruje svůj závazek boje proti porušování lidských práv nebo dětské či nucené práci.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁROVINĚ

CSR reporty – standards (certifikace)

- Certifikace podle SA 8000 může pro společnost představovat velkou konkurenční výhodu, a to nejen u zakázek financovaných z veřejných zdrojů nebo nadačních fondů.
- Mezi hlavní přínosy certifikace podle SA 8000 lze zařadit zejména:

- zvýšení důvěryhodnosti,
- zlepšení image,
- zvýšení loajality zaměstnanců,
- snížení rizika bojkotů a stávek,
- odlišení se o konkurenci,
- zlepšení komunikačních kanálů a lepší informovanost zaměstnanců podnikových záležitostí,
- zlepšení vztahů s případnými investory,
- zlepšení vztahů se státní správou spojených s větší důvěrou obchodních partnerů a zákazníků.

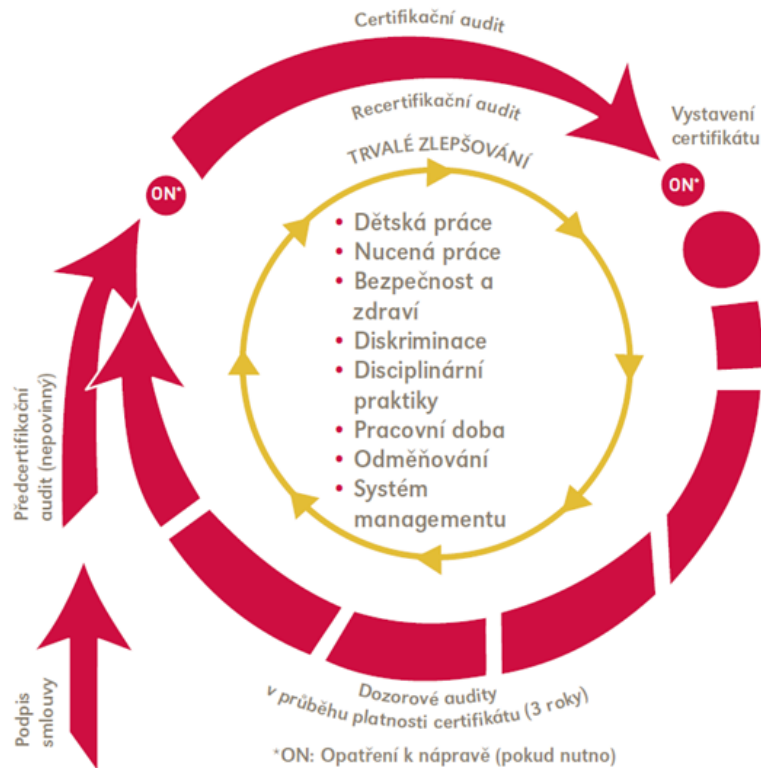
CSR reporty – standards (certifikace)

Norma SA 8000 zahrnuje následující
témata: zejména:

- dětská práce, nucená práce, zdraví a bezpečnost při práci, svoboda sdružování a právo na kolektivní vyjednávání (existence odborů ve firmě není podmínkou), diskriminace, disciplinární opatření, pracovní doba a odměňování;
- další část normy je pak věnována systému řízení, který do značné míry kopíruje management kvality podle ISO 9001:2015 a je v souladu se systémy řízení bezpečnosti práce a péče o životní prostředí.

CSR reporty – standards (certifikace)

Postup při certifikaci SA8000

CSR reporty – standards (certifikace)

GRI (Global Reporting Initiative)

- Mezinárodní iniciativa (GRI) vytvořila pravidla a návody, které firmám pomáhají vytvořit zprávu společenské odpovědnosti firem neboli udržitelného rozvoje.
- Směrnice poskytuje rámec obsahu informací, které by měla firma ve zprávě uvádět.

- GRI doporučuje podat základní informace o podniku, zasadit koncept CSR do strategického kontextu, popsat zapojení stakeholderů, uvést postup tvorby zprávy a zejména zveřejnit firemní výkon pomocí indikátorů ve všech oblastech CSR.
- V roce 2013 byla uvedena poslední verze směrnice G4 (předchozí byly G1, G2, G3), která vyhověla dosavadním kritikům se směrnice se zjednodušila a přizpůsobila i pro potřeby menších firem, které nerozpracovávají svou společensky odpovědnou strategii do všech dosavadních indikátorů (pilířů) CSR.

GRI online

- <https://www.globalreporting.org/Pages/default.aspx>

Pokyny pro Sustainability Reporting

- <http://csr-online.cz/wp-content/uploads/2013/03/Czech-G3-Reporting-Guidelines.pdf>

CSR reporty – standards (certifikace)

GRI (Global Reporting Initiative)

- Mezinárodní iniciativa (GRI) vytvořila pravidla a návody, které firmám pomáhají vytvořit zprávu společenské odpovědnosti firem neboli udržitelného rozvoje.
- Směrnice poskytuje rámec obsahu informací, které by měla firma ve zprávě uvádět.

- Směrnice G4 tak přichází s novým pojetím ve stylu "méně je více".
- Směrnice G4 tak umožňuje firmám reportovat jen ty významné společensky odpovědné aktivity, které identifikovaly jako strategické z hlediska vlastního hodnotového řetězce. Tento krok směřuje společensky odpovědné aktivity firem blíže vyšší konkurenceschopnosti a výkonnosti.
- G4 se také nově zajímá o společenskou odpovědnost v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů včetně případných sanací.

CSR reporty – standards (certifikace)

GRI (Global Reporting Initiative)

- Hlavní přínosem směrnic je seznam kvantitativních i kvalitativních indikátorů výkonnosti, pomocí kterých popíše firma svůj společensky odpovědný výkon.
- Každá firma si může zvolit indikátory, které jsou pro ni významné a relevantní a které použije při sestavení zprávy.

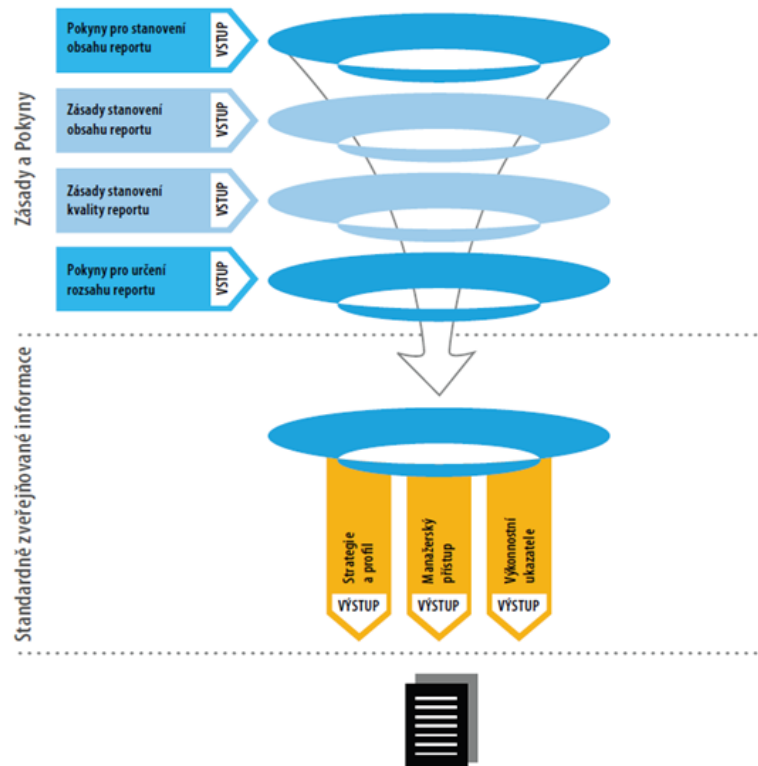
- Podle množství a povahy uveřejněných indikátorů dostane firma “známku” neboli je zařazena do jedné ze tří hlavních aplikačních úrovní: A, B či C. Je-li zpráva externě ověřena, firma dostává A+, B+ či C+.
- Je však potřeba zdůraznit, že aplikační úroveň **vyjadřuje rozsah reportu a ne kvalitu firemního výkonu.**
- Pro aplikovatelnost GRI byly stanoveny „*Pokyny pro Sustainability Reporting*“, které vymezují základní terminologický aparát a stanovují obsah, kvalitu a tematického rámce zprávy včetně publikovaných údajů v oblasti ukazatelů, profilu údajů a jsou zde uvedeny běžně zveřejňovaných informací, které mohou být buď ve formě ukazatelů výkonu, nebo jiných údajů o deportující organizaci.

CSR reporty – standards (certifikace)

GRI (Global Reporting Initiative)

- Jedním ze způsobu ohlášení je poskytnutí elektronické nebo tištěné verze zprávy orgánu GRI, dalšími způsoby jsou registrace zprávy on-line v databázi GRI, případně se tak stane při kontrole aplikační úrovně reportů generace G3 ze strany GRI.

Přehled směrnic GRI

CSR reporty – standards (certifikace)

GRI (Global Reporting Initiative)

- Zpráva o udržitelném rozvoji vypracovaná podle **Reportingového rámce GRI** obsahuje výstupy a výsledky činností reportující organizace, k nimž došlo v průběhu sledovaného období v souvislosti se závazky, strategií a manažerskými přístupy této organizace.

Zprávu je možné použít například k následujícím účelům:

- K **benchmarkingovému** porovnání a zhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj v důsledku činností reportující organizace s přihlédnutím k zákonům k normám, kodexům, standardům výkonu a k dobrovolným iniciativám.
- K **předvedení**, jak **organizace ovlivňuje** a je **ovlivňována očekáváními** o vývoji představ udržitelném rozvoji.
- K **porovnání výkonů uvnitř** prezentované **organizace** a mezi různými organizacemi v průběhu času.

CSR reporty – standards (certifikace)

Principy zprávy GRI

Směrnice G3 definuje deset základních principů a 79 indikátorů, které napomáhají firmě učinit rozhodnutí ohledně definování obsahu a rozsahu zprávy.

Ekonomické indikátory se týkají přímého a nepřímého firemního vlivu na ekonomické zdroje jednotlivých stakeholderů a na ekonomický systém v lokální, národní či globální úrovni. Zahrnují mzdy a nefinanční benefity poskytované zaměstnancům; peníze přijaté od zákazníků a zaplacené dodavatelům; odvedené daně a přijaté dotace.

Environmentální indikátory sledují dopady produktů a služeb na životní prostředí; spotřebu energie, materiálu a vody; množství skleníkového plynu a jiných emisí; odpadový a recyklační systém; dopad na biodiverzitu; využívání nebezpečných látek a další jevy.

Sociální indikátory souvisí s firemním vlivem na okolní společnost a jsou rozděleny do tří kategorií: pracovní podmínky (diverzita, zdraví a bezpečnost práce), lidská práva (dětská a nucená práce) a širší sociální témata ovlivňující zákazníky, komunitu a jiné stakeholdery (korupce, podpora komunity).

CSR reporty – standards (certifikace)

Doporučená struktura CSR reportu

V CSR reportu by neměl chybět žádný z následujících tematických bloků:

1. firemní souvislosti,
2. řízení společenské odpovědnosti,
3. výkonnost podniku a postup tvorby reportu.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Závazek vrcholového managementu a firemní profil:

- *slovo ředitele* - vedení podniku popíše a zhodnotí klíčové části a zjištění zprávy,
- *definice CSR* - zveřejnění vlastního nebo převzatého pojetí konceptu CSR,
- *firemní souvislosti* - odpovědné podnikání je dáno do souvislostí s firemními hodnotami, principy a pravidly chování. Firma tak dává najevo, že to, v co věří, umí převést do praxe,
- *souhrn zprávy* - spojení ekonomického, environmentálního a sociálního dopadu do celkového vlivu na společnost,
- *cíle - na další rok* - informace o tom, čeho chce firma dosáhnout a jaké CSR aktivity k tomu využije.

CSR reporty – standards (certifikace)

Řízení společenské odpovědnosti a úspěšné dosažení cílů v oblasti odpovědného podnikání závisí na:

- **zvolené strategii** (CSR jako součást obchodní strategie, CSR priority a přínosy),
- **efektivitě firemního řízení** (personální zabezpečení CSR, organizační struktury, řízení CSR)
- **a míře zapojení stakeholderů** (klíčoví stakeholderi a mezisektorová spolupráce).

- Jádrem zprávy je **popis firemního výkonu** v oblasti CSR.
- Firma podává **kvantitativní a kvalitativní informace o dopadu** procesů, produktů a služeb na společnost v oblasti trhu, pracovního prostředí, místní komunity a životního v prostředí.
- Naměřené **výkony dávají smysl až po uvedení do kontextu** pomocí tzv. **benchmarkingu**.
- Jako **referenční bod** mohou posloužit data podniků ze stejného oboru, současné trendy nebo cíle podniku stanovené pro nadcházející období.

CSR reporty – standards (certifikace)

Postup tvorby reportu
(hlavní obecné informace):

- **Rozsah zprávy.** Uvedení časového období a výčet obchodních jednotek, které byly zahrnuty do reportu.
- **Metodologie.** Popis standardů či metodik, které byly při tvorbě zprávy použity.
- **Ověření.** Stále více podniků zahrnuje do CSR zprávy i ověření od třetí nezávislé strany.
- **Seznam indikátorů.** Rejstřík zveřejněných indikátorů a zdůvodnění jejich volby.
- **Zpětná vazba.** Popis mechanismu zpětné vazby, aby mohli čtenáři sdělit firmě svůj názor na zprávu či samotný CSR výkon.
- **Další informace.** Uvedení zdroje dalších informací o činnostech podniku (webové stránky, výroční zpráva atd.).

Společenská odpovědnost Hyundai Motor Manufacturing Czech, s.r.o.

Příklady aktivit

<http://www.hyundai-motor.cz/?rubrika=csr>

Nadační fond Hyundai

<http://www.nadacnifondhyundai.cz/>

- Na základě Deklarace porozumění mezi HMMC, státními institucemi a ekologickými sdruženími vznikl Nadační fond Hyundai, který v průběhu několika let **rozdělí 25 mil. Kč** na podporu komunitních projektů realizovaných zejména na území Frýdecko-Místecka a Novojičínska.
- Tyto projekty se zabývají jak ochranou a zlepšením životního prostředí, tak i transparentností veřejné správy a přístupem veřejnosti k rozhodování.

Projekt Dobrý soused

- Každoročně finančně podporuje kulturní, sportovní a volnočasové aktivity ve 13 obcích ze sousedství. Každá obec si může zažádat o finanční podporu svých akcí až do výše 70 000 Kč.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Společenská odpovědnost Hyundai Motor Manufacturing Czech, s.r.o.

Příklady aktivit

<http://www.hyundai-motor.cz/?rubrika=csr>

Korejské dny v Ostravě

- Pravidelný partner kulturní akce pořádané Domem kultury města Ostravy a korejskou společností.
- Během dvou dnů se mohou návštěvníci seznámit s tradiční i současnou korejskou kulturou, např. s kaligrafií, Taekwondem, K-POPem, korejským čajovým rituálem či gastronomií.

Hyundai Family Day

- Organizuje pro své zaměstnance a jejich rodin v areálu průmyslové zóny společný rodinný den.

Darování aut školám a dalším institucím

- Každoročně rozdává několik aut z předseriové výroby technickým školám, odborným učilištím a dalším institucím, které mohou tato vozidla využít.
- Od roku 2007 již bylo pro účely výuky rozdáno 78 aut a 14 komponentů.

Společenská odpovědnost Hyundai Motor Manufacturing Czech, s.r.o.

Příklady aktivit

<http://www.hyundai-motor.cz/?rubrika=csr>

Společně pro bezpečnější Ostravu

- HMMC je také partnerem akce věnované bezpečnosti a prevenci kriminality mezi mladými lidmi a jejich rodinami Společně pro bezpečnější Ostravu.

Kampaň na podporu Darování krve

- Tato kampaň byla spuštěna v roce 2009 jako součást globálního projektu skupiny Hyundai Motor „Pohnout světem společně“.
- V roce 2013 proběhl již 5. ročník, ve kterém se zapojilo rekordních 266 zaměstnanců. Kromě pravidelných dárců jsme v loňském roce měli také 39 dobrovolníků, kteří darovali krev poprvé v životě.

Dopravně-bezpečnostní akce „Prázdniny končí - provoz začíná“

- Ve spolupráci s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje a Centrem bezpečné jízdy Libros se poslední den prázdnin konala dopravně bezpečnostní akce.

Trvalá udržitelnost ve společnosti Tchibo

Ukázky CSR aktivit

Oblasti zájmu:

- Hodnotový řetězec – káva
- Caffissimo
- Hodnotový řetězec – spotřební zboží
- Ochrana ŽP
- Péče o zaměstnance

Ukázková prezentace aktivit (česky)

- <https://www.tchibo.cz/udrzitelnost-v-tchibo-c400107042.html>

Závěr 2. části

V ČR převažují zprávy, které svévolně vznikají bez ověření (nezávislým) subjektem.

Většina společností si sama určuje strukturu a obsahové složení zprávy.

V minimální míře je využíván např. standard GRI , který je využíván nadnárodními korporacemi.

Globální databáze reportů:

<http://www.corporateregister.com/>

- Reportingový rámec GRI lze tedy chápat jako významný nástroj hodnocení výkonnosti CSR aktivit v podobě pravidelných reportů a obsahového zaměření aktivit společenské odpovědnosti.
- Transparentnost v oblasti udržitelnosti a aktivit organizací je velmi významná pro širokou škálu stakeholderů, proto pokud organizace vypracovává v pravidelných intervalech zprávy GRI, zvyšuje tím své renomé a transparentnost jednotlivých aktivit v rámci neustálého zlepšování reportingového rámce a buduje věrohodnost a také uznání z řad zainteresovaných skupin.
- V případě zájmu organizace o provádění GRI reportu lze využít „vzor“ pro zprávu podle GRI úrovně C lze nalézt na webu organizace Business Leaders Forum.

Význam SRI

- Existuje provázanost s principy udržitelného rozvoje a problematika sociálního a environmentálního prostředí se začíná přenášet i do finančního světa v podobě zohlednění nových morálních zásad, ekologických přístupů a zodpovědného investování - společensky odpovědného investování (SRI).

- Společnosti (organizace) mohou vystupovat ve dvojí roli, buďto jako **emitent** (např. dluhopisů), který chce **získat příslušný kapitál a pokud bude součástí fondu**, který sdružuje tento typ SRI investic, tak to pro ně může být přínosné z pohledu vysoké důvěryhodnosti, předpokladu vyššího výnosu, ale i plnění nefinančních kritérií (v podobě zohlednění Corporate governance), která mohou být rozhodná pro realizaci nákupu jejich dluhopisů.
- Druhý pohled může být v možnosti **umístění volného kapitálu v určité formě SRI investic** do vhodných společností, či investičních fondů, které právě sdružují společnosti vykazující prvky CSR buď ve všech oblastech, či např. pouze v environmentálním pilíři, který je zastoupen v nabídce SRI investic nejčastěji.

Význam SRI

- Koncept SRI se posunul od malého počtu specializovaných menších investičních fondů (ve formě podílových fondů) do investiční filozofie velkých investičních institucí.

- Základní myšlenkou SRI je uvažování nynějších firem, které **kromě ziskovosti investice řeší také sociální, environmentální či ekonomické přínosy.**
- Jedná se o tzv. společenskou návratnost investic (**SROI, social return on investment**).
- Hodnotí se dopady podporovaného projektu na společnost, životní prostředí a ekonomiku. Společenská návratnost investic je ukazatel, který se zabývá otázkou: *Jaký dopad má zkoumaný projekt na všechny zainteresované strany?*
- Sociální návratnost se může projevit v rozdílném rozsahu, avšak může být součástí firemní politiky, která posílí environmentální a společenské hodnoty sociálně odpovědného investora.

Význam SRI

Dnes do sféry sociálně odpovědného investování vstupují institucionální investiční skupiny, mezi něž lze řadit např. korporace, zajišťovací fondy, pojišťovny, investiční fondy, penzijní fondy, církevní instituce, vysoké školy a také environmentálně/nábožensky /sociálně motivované individuální investory.

- Základní myšlenkou SRI je uvažování nynějších firem, které **kromě ziskovosti investice řeší také sociální, environmentální či ekonomické přínosy.**
- Jedná se o tzv. společenskou návratnost investic (**SROI, social return on investment**).
- Hodnotí se dopady podporovaného projektu na společnost, životní prostředí a ekonomiku. Společenská návratnost investic je ukazatel, který se zabývá otázkou: *Jaký dopad má zkoumaný projekt na všechny zainteresované strany?*
- Sociální návratnost se může projevit v rozdílném rozsahu, avšak může být součástí firemní politiky, která posílí environmentální a společenské hodnoty sociálně odpovědného investora.

Význam SRI

Plnění nefinančních kritérií bude významným faktorem pro utváření dalšího prostředí SRI.

- Například **fondy zaměřené na udržitelný rozvoj** využívají vedle standardních, tedy finančních kritérií pro výběr cenných papírů do portfolia ještě další sadu měřítek, tzv. filtry, které testují přístup emitentů (zejména firem) ke společenským aspektům podnikání.
- Portfoliomanageři sledují dlouhodobě chování firem v již zmíněných oblastech - přístupu k životnímu prostředí, sociální odpovědnosti a Corporate governance.
- V nedávné době byla zveřejněna celá řada sporů akcionářů s managementy společností, zejména v oblasti odměňování vedení. Pozornost připoutaly nejen odměny v sektoru financí, ale i třeba ve společnosti Shell (akcionáři odmítli schválit zprávu o odměňování managementu z důvodu vyšších bonusů, i přes nižší plánované výsledky).

Význam SRI

Vznikají specializované společnosti jako RiskMartics, které se zabývají analýzou citlivých rozhodnutí předkládaných valné hromadě emitenta.

Hlavními tématy v oblasti Corporate governance jsou tedy odměňování managementu společně s dostupností a nezávislostí členů představenstev, nezávislost kontrolních orgánů na výkonných funkcích a ochrana práv minoritních vlastníků.

- Společensky odpovědné investování zahrnuje aktivity spojené s hledáním vhodných investic do **fírem, které minimalizují firemní externality** a usilují o snížení nebo **odstranění negativních dopadů**, jako je znečištění, dětské práce či diskriminace.
- Pro investora může SRI představovat určitou **screeningovou metodu**, která umožní investovat do společností, které odrážejí osobní přesvědčení investora a jeho sociální zájmy.
- Existuje mnoho termínů pro označení investice na ekologických, etických a sociálních principech. Například se může jednat o **zelené investice**, **sociální investice**, **etické investice** a **udržitelné investice**.

Význam SRI

Udržitelný a odpovědný investor čelí při investování krátkodobým tlakům v dlouhodobém horizontu. Proto je při porovnávání výnosu a udržitelnosti definováno **šest přístupů pro vedení SRI:**

1. **Výkon** – SRI může pomoci identifikovat udržitelné a ziskové investiční téma. Pokud má jedna společnost lepší ESG (environment – social – government) profil než jeho konkurent, může to být signál pro její dlouhodobý úspěch.
2. **Předvídání rizik** – pomocí analýzy ESG faktorů lze docílit aktivního řízení rizik. To může pomoci pochopit externality a předpovědět, zda je společnost připravena na budoucí rizika a příležitosti.
3. **Diverzifikace rizika** – specializovaný dopad investičních témat může mít nízkou míru korelace s tradičním pojetím finančního trhu, a proto může pomoci diverzifikovat portfolio.

Význam SRI

Udržitelný a odpovědný investor čelí při investování krátkodobým tlakům v dlouhodobém horizontu. Proto je při porovnávání výnosu a udržitelnosti definováno **šest přístupů pro vedení SRI**:

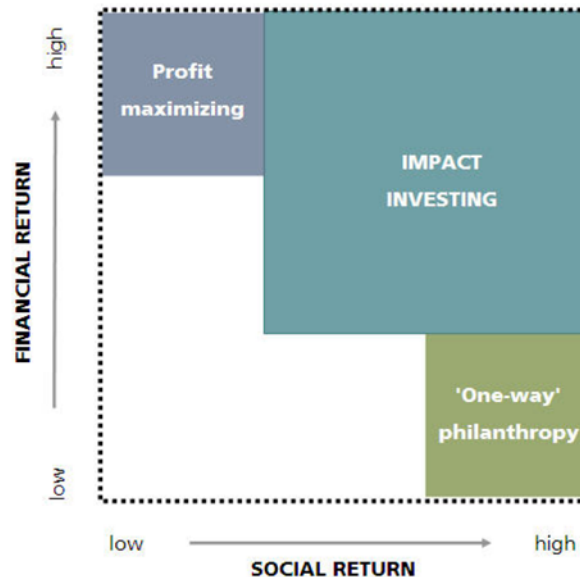
- 4. Dobrá pověst** – většina firem se soustředí na investice do takových témat, která nepoškodí riziko investora. Za kontroverzní společnosti se považují takové firmy, které mají negativní sociální nebo environmentální dopad. Aktiva těchto společností jsou pak často investory z jejich portfolií vylučována.
- 5. Hodnota k hodnotě** – zejména investoři z neziskové sféry upřednostňují SRI investice, protože jim umožní „dvojitou návratnost“. Jedná se o finanční návratnost, plynoucí z investice, a také návratnost v podobě naplnění vlastního poslání organizace.
- 6. Udržitelný rozvoj** – začlenění problematiky ESG do investičních rozhodnutí investora představuje soulad osobních, firemních a technologických hodnot, které mají pozitivní vliv na společnost. Investor se může aktivně přispět k udržitelnému rozvoji a podporovat udržitelné podnikatelské praktiky.

Význam SRI

Vztah mezi nároky a požadavky na finanční návratnost a sociální návratnost (impact investing).

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Zdroj: UBS WMR

Kategorie SRI

Společensky odpovědné investování se tradičně dělí do tří kategorií: sociální screening, prosazování akcionáře a komunitní investování.

Tyto tři kategorie se navzájem nevylučují.

Sociální screening je prostředek, jímž mohou investoři buď **prodat svůj finanční podíl**, nebo **investovat** do společnosti, uplatňující sociálně odpovědné principy.

- Základní myšlenkou je, že společnosti splňující sociální standardy budou více ziskové a úspěšné v dlouhodobém horizontu. Sociální screening lze rozdělit na dva typy: negativní a pozitivní screening.
- **Negativní screening** nastane, když se investor zbavuje specifické akcie nebo průmyslové skupiny akcií ze svého portfolia. Důvodem je jejich nesoulad s kritérii sociálních investic. Investor tak činí jisté sociální změny ve své organizaci.
- **Pozitivní screening** nastane, když investor hledá konkrétní akcie nebo skupinu akcií a investuje do nich kvůli jejich pozitivní sociální politice a činnostem daných společností. Existují již také profesionální softwary, které jsou určeny právě k hledání investičních příležitostí tohoto druhu.

Kategorie SRI

Pojmy jako environmentální, sociální a řízení (ESG) jsou důležitými termíny při určení dlouhodobé investiční výkonnosti. Ta by měla být rozdělena do tří oblastí:

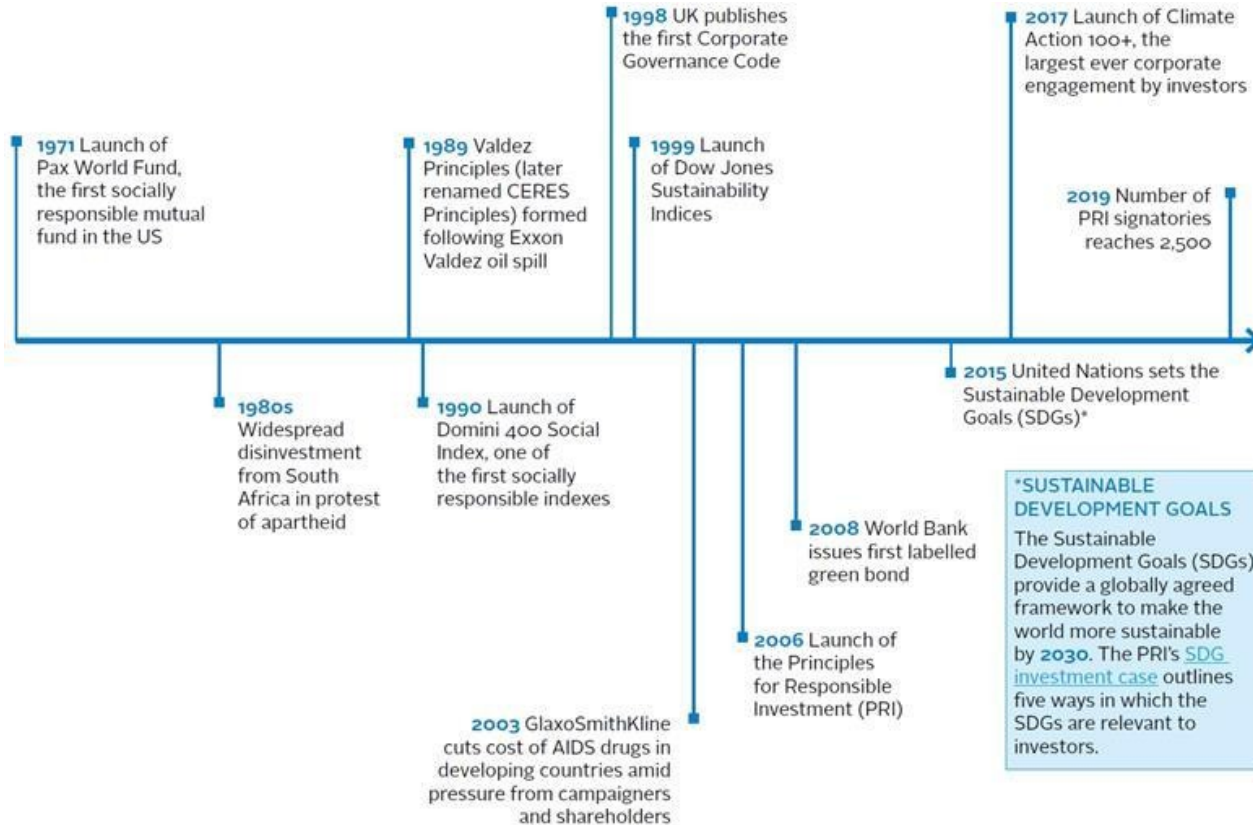
- **Odpovědné investování** (Responsible Investment – RI) – oblast rozvíjející se zvláště mezi institucionálními investory a má nejbližší k tradiční finanční komunitě.
 - Odpovědný investor bere při svém investičním rozhodování v úvahu dlouhodobý vliv na životní prostředí, sociální problematiku a oblast řízení (ESG).
 - Odpovědný investor tak zahrnuje ESG faktory do svých analýz a řízení portfolia. Jedná se tak o propojení sociálních a udržitelných ukazatelů s těmi finančními.

Kategorie SRI

Pojmy jako environmentální, sociální a řízení (ESG) jsou důležitými termíny při určení dlouhodobé investiční výkonnosti. Ta by měla být rozdělena do tří oblastí:

- **Společensky odpovědné investování (Socially Responsible Investment – SRI)** – nabízí řešení pro retailový finanční sektor uvažováním ESG problémů.
 - Tento přístup je těsně spojen s ESG kritérii a může zahrnovat například předem stanovené sociální a environmentální hodnoty pro výběr investic.
 - Na základě vlivu podniků na životní prostředí nebo zúčastněné strany tak investoři mohou tyto investice buď zahrnout do svého portfolia, nebo je naopak vyloučit.
- **Udržitelné investování (Sustainable Investment – SI)** – rostoucí zájem investorů sladit své investiční rozhodování s udržitelností životního prostředí a sociální reality.

Milestones in the evolution of responsible investment

Komparace pojetí SRI v Evropě a Spojených státech amerických

Ve Spojených státech amerických se církevní investoři odvraceli od investování do tabákových společností, alkoholového průmyslu či hazardních her již několik desetiletí před uvedením moderní koncepce SRI v roce 1970.

- Podobně jako v USA se také v Evropě prosazovala odpovědnost investic v mnoha církevních organizacích a mezi církevními investory.
- Od roku 1900 do 1991 se v Anglii, Nizozemsku, Švédsku, Finsku, Německu a Francii začaly formovat první SRI fondy, které nabízely příležitost k investování do environmentálních a etických fondů.
- Přičemž za zrod moderní koncepce SRI je považováno období let **1980 – 1990**.
- Za kolébku SRI fondů v Evropě je považována Anglie, kde se v roce 1988 stal **Merlin Ecology Fund** průkopníkem v investování do zelených fondů.

Komparace pojetí SRI v Evropě a Spojených státech amerických

Od roku 1990 do současnosti se však pojetí SRI v USA a Evropě změnilo a existují určité rozdíly v chápání, definicích, stanovení cílů a uplatňování společensky odpovědného investování.

- **Fórum udržitelného a odpovědného investování v USA (US SIF)** definuje společensky odpovědné investování jako **integraci osobních hodnot a společenských problémů s investováním**.
- **Eurosif (European SIF)** pojímá SRI jako **kombinaci finančních cílů investora s jeho obavami o sociální, environmentální a etické (SEE) otázky**.
- Americká definice je tedy zaměřena především na hodnoty, avšak evropské pojetí v sobě nese pragmatické tendence k vyrovnanosti sociální, environmentálních a finančních aspektů.
- Evropské SRI fondy tak stojí stabilněji na třech aspektech připomínající tripple-bottom-line (3P: people, planet, profit).

Komparace pojetí SRI v Evropě a Spojených státech amerických

V USA je kladen velký důraz na komunitní investování.

- Americký SIF komunitní investování **silně podporuje** a považuje za nedílnou součást procesu společensky odpovědného investování.
- Komunitní investování dle amerického pohledu představuje **poskytnutí přístupu ke kapitálu do takových odvětví či společenství, které byly z finančního nebo ekonomického systému vyloučeny.**
- V Evropském pojetí SRI komunitní investování **chybí**. Je vnímáno jako proces, jehož se zúčastňují různé subjekty, je tažen rozdílnými motivy s odlišnými dopady a představuje jiné podnikatelské aktivity.

Přehled rozdílnosti v pojetí SRI v USA a Evropě

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

	USA	Evropa
Historické kořeny Sdílený cíl	Náboženství Touha opětovného definování vztahu mezi společnostmi a společností.	
Definice	– Důraz na osobní hodnoty a sociální cíle	– Důraz na finanční cíle a investiční dopad
Subjekty	– Retailoví investoři – Firmy uplatňující SRI nezávislé na tradiční finanční komunitě – Zapojení menších vlád	– Institucionální investoři – Přední finanční komunita podporující aktivity firem uplatňujících SRI – Zapojení hmotněprávní vlády
Terminologie	– Sociální odpovědnost – Spravedlnost a justice – Přístup ke kapitálu – Tvorba bohatství – Vylučující a kvalitativní screening – Prosazování akcionáře	– Udržitelnost – Eko-efektivita a obchod – Třípířňové investování – Investování nejvyšší třídy – Negativní a pozitivní screening – Angažovanost
Strategie	– Důležitost vylučujícího screeningu – Pozitivní screening stresovým posouzením – Prosazování veřejného a zástupci voleného usnesení	– Negativní screening není zdůrazněn – Pozitivní screening stresovým kvantitativním měřením – Angažovanost prostřednictvím neveřejných dialogů

SEE fondy - Social Ecology Ethic Funds

Specifické fondy s portfoliem, které je tvořeno společnostmi a jejich cennými papíry, které neporušují tradiční etické otázky, jako je porušování lidských práv, vydírání a korupce.

- **V 70. letech** 20. století vznikaly fondy, které podle statutu nesměly investovat do akcií či dluhopisů firem, spojených s výrobou alkoholu, tabáku a pornografie.
- V době války ve Vietnamu padly v nemilost i výrobci zbraní. Pro tyto fondy se vžil název etické.
- **V 80. letech** se dostaly do popředí debaty o ekologické udržitelnosti ekonomického růstu. Moderní byly teorie brzkého vyčerpání přírodních zdrojů.
- **V 90. letech** řadu investorů dráždily pracovní podmínky a nízké standardy bezpečnosti práce v provozech nadnárodních korporací v rozvojových zemích.
- **V současnosti** zase investory zajímá globální ekologická katastrofa.

SEE fondy - Social Ecology Ethic Funds

Reakcí správců fondů na touhu části investorské veřejnosti, která má zájem podílet se na řešení popsaných problémů světa, jsou fondy, jež mají v názvu **Ethical** (etický), **Socially Responsible** (sociálně odpovědný), nebo **Sustainable** (udržitelný).

Podle britské poradenské firmy **Ethical Investment Research Services (EIRIS)**, zabývající se etickým investováním, kladou jejich manažeři důraz na pět okruhů problémů:

1. **Tradiční etická témata** - porušování lidských práv, vydírání, korupce aj. - firmy produkující alkohol, tabák, pornografii a provozující hazardní hry už podle EIRIS tolik investorů nedráždí, pokud se s nimi nepojí kriminalita a násilí.
2. **Environmentální témata** - jejich význam kvůli stále intenzivnějšímu vnímání ekologických hrozeb roste.
3. **Sociální témata** - vedle dětské práce a krutých pracovních podmínek v rozvíjejících se zemích se diskutuje i o rostoucí nejistotě zaměstnání v rozvinutých zemích způsobené globalizací.
4. Podpora tzv. **pozitivních produktů a služeb**.
5. **Podnikové vedení** - jde o transparentnost v řízení firmy, ale i její přístup k zaměstnancům z řad žen, seniorů a handicapovaných.

SEE fondy - Social Ecology Ethic Funds

SEE fondy mohou plnit poslání třemi způsoby:

1. Prvním je **screening**. Fond **hodnotí firmy podle sociálních, etických a environmentálních kritérií**. Jak přísná kritéria bude fond při výběru vyžadovat, je věcí statutu. Investor se tak vyhne "špinavým" sektorům.
2. Druhou metodou je **preferenční přístup**. **Manažer kupuje v každém sektoru akcie firem**, které nejlépe splňují sociální, etická a environmentální kritéria.
3. V poslední době se prosazuje třetí metoda - **aktivismus**. Takový **SEE fond se snaží získat ve firmě vliv jako akcionář** a nutí firmu změnit chování, aby časem splnila SEE kritéria. Investoři, kteří je mají v oblibě, tak mohou vidět konkrétní změny, jaké jejich investice přinesla.

SEE fondy - Social Ecology Ethic Funds

Klasifikace investic, dle obsahového zaměření ať už jsou to dílčí části konceptu CSR, nebo komplexní přístupy v odpovědném chování společností.

- První skupinu tvoří **Ethical Investing**, a spadají zde takové investice, které jsou směřovány do fondů společností, které dodržují určitý standard etického chování a morálního jednání.
 - Ovšem soudy o těchto skutečnostech si musí každý investor vytvořit vlastní, na základě subjektivního vnímání. Etické fondy se zaměřují především na snížení případů porušování lidských práv a svobod, dále korupční jednání a jiné.
- Skupina **Green Investing** představuje investiční aktivity vyhledávající akcie firem či podílových fondů, které se zabývají „green“ aktivitami, jako např. tzv. čisté technologie, jež zmírní dopad na životní prostředí, výroba elektrické energie z obnovitelných zdrojů, ochrana vodních toků, ekologické nakládání s odpady.
 - Zelené fondy tedy nakupují akcie ekotechnologických firem a nabízejí je na finančním trhu.

SEE fondy - Social Ecology Ethic Funds

Klasifikace investic, dle obsahového zaměření ať už jsou to dílčí části konceptu CSR, nebo komplexní přístupy v odpovědném chování společností.

- Investice typu **Ecology-Pioneer Investing**, kdy se jedná o společnosti zaměřené na ekologii, např. oblasti obnovitelných zdrojů energie, vývoj nových ekologických technologií pro zpracovávání odpadů a recyklace, úpravu odpadních vod či omezení znečištění ovzduší.
- Významným protikladem SRI investic jsou tzv. **Sinful Investing**, neboli investice do firem, které všechny výše uvedené principy environmentálního, sociálního či etického přístupu porušují, v této oblasti se jedná především o investice do firem, které vyrábějí alkohol, cigarety atd.

SEE fondy - Social Ecology Ethic Funds

Z pohledu zohlednění sociálně odpovědných přístupů můžeme rozšířit investiční pohled o různorodost finančních produktů, které mohou vykazovat právě tyto znaky:

- **spořicí produkty** (běžné účty, účty s vysokým výnosem, spořitelní vklady, strukturované vklady),
- **investiční produkty** (subjekty kolektivního investování: investiční fondy a investiční společnosti, důchody a pojištění: penzijní plány a fondy, důchodové programy, kapitálové životní pojistky nebo unit linked (pojistky spojující pojistnou ochranu s investičním fondem),
- **úvěrové nástroje a nástroje finanční podpory** (mikroúvěry, revolvingové fondy, vzájemné záruční fondy a rizikový kapitál), jejichž definice musí splňovat environmentální, sociální a kritéria řádné správy a nesmí v žádném případě přehlížet nutné rizikové a ziskové faktory.

Význam a role organizace EUROSIF

Eurosif je celoevropská vedoucí nezisková organizace v oboru udržitelného a odpovědného investování (SRI), jejímž posláním je podporovat udržitelnost prostřednictvím evropských finančních trhů.

Aktivity Eurosif jsou přímo podporovány více **než 60 organizacemi**. Mezi něž patří institucionální investoři, manažeři aktiv, poskytovatelé finančních služeb, poskytovatelé indexů, ESG výzkumné a analytické firmy, jakož i nevládní organizace.

Organizace působí jako zástupce **celoevropské SRI komunity** pro instituce EU (Evropská komise a Evropský parlament), jakož i pro další nadnárodní organizace.

Jedním z **cílů organizace je iniciovat a publikovat výzkumy týkající se právních předpisů, politik a postupů pro integraci** environmentálních, sociálních a řídicích (ESG) otázek do evropských finančních služeb.

Aktivity Eurosif jsou rozděleny do oblastí: Evropská SRI Studies, Studie o segmentech trhu a Sektorové zprávy.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Význam a role organizace EUROSIF

Eurosif online

<http://www.eurosif.org/>

1. **Evropská SRI Studies** – zprávy jsou publikovány ve dvouletých intervalech a jedná se o jeden z mála zdrojů, který poukazuje na stav evropského SRI trhu, jakož i trendy v jednotlivých evropských zemích.
2. **Studie o segmentech trhu** – jsou publikovány za účelem informovat odborníky a politické činitele a také za účelem provádění pravidelných průzkumů trhu v rámci SRI trendů ve specifických segmentech trhu, jako jsou penzijní fondy, privátní banky a rodinné kanceláře, investiční poradci, atd.
3. **Sektorové zprávy** – jsou zaměřeny pro širokou veřejnost, tvůrcům politik, hlavním správcům aktiv, společnostem a správcům penzijních fondů za účelem vymezení rizika, které leží mimo tradiční finanční analýzy, ale mohou mít vliv na dané SRI investice

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Odpovědné investování v ČR

Konečný investor (společnost) nebo portfoliomanážer dnes může řídit kvalitní portfolio SRI fondů všech tří základních tříd aktiv (akcie, dluhopisy, peněžní trh), jejichž manažeři uplatňují vedle finančních i nefinanční kritéria na emitenty ze všech sektorů.

- Z deseti největších evropských správců SRI fondů jsou např. v ČR aktivní BNP Paribas, belgická KBC a Société Générale.
- Tito tři správci přitom mají 18,4% podíl na evropském trhu SRI podílových fondů.
- Vedle nich mají obvykle nějaký SRI produkt v kategorii zelených technologií i další společnosti, například Erste Sparinvest nabízí i v ČR v této kategorii ESPA Stock Umwelt.

Odpovědné investování v ČR

V nabídce SRI fondů existují fondy různého zaměření. Fondy jsou často doplňovány a mohou být kombinovány s cílem maximalizace finanční a extra finanční výkonnosti portfolia a diverzifikace investiční strategie a rizika.

- V oblasti **zelených fondů** pak existuje poměrně velký výběr akciových fondů zaměřených na společnosti ze zelených odvětví.
- Vedle regulovaných fondů investujících do veřejně obchodovaných firem s významným podílem „zelených“ tržeb mohou kvalifikovaní investoři najít specializované fondy zaměřené na **private equity**.
- Nevýhodou pro českého investora je (s výjimkou několika zajištěných fondů) **absence SRI produktů plně zajištěných do české koruny**.
- Společnosti musejí **zvážit, zda očekávaná výkonnost fondu řízeného podle SRI principů oproti obdobnému běžnému fondu dostupného v české koruně pokryje případné posílení naší měny** vůči euru (v této měně jsou tyto fondy nejdostupnější) nebo zda mu investiční strategie takového fondu stojí za případnou nižší výkonnost.

Klasifikace fondů

Jednotlivé fondy mohou být rozděleny do několika skupin, např. fondy nejlepší třídy, tematické fondy, nadační fondy, solidární fondy, mikroúvěrové fondy, etické fondy a fondy investující do ekologických zájmů.

Z pohledu určité systematizace v oblasti SRI je nutné vymezit odlišnosti jednotlivých fondů, které sdružují a spravují portfolia různých společností vykazujících přístupy CSR.

- **Fondy nejlepší třídy** – fondy vybírající **nejlépe hodnocené cenné papíry** z daného odvětví. Hodnocení je založeno na základě kritérií, která za stěžejní považují ochranu životního prostředí, vztahy se zúčastněnými stranami (zákazníci, dodavatelé, zaměstnanci, akcionáři apod.), řízení společnosti a dodržování etických pravidel, opatření ke zvýšení transparentnosti a boje proti korupci, sociální politiku a řízení lidských zdrojů a soulad s mezinárodními normami.
- **Tematické fondy** – fondy vybírající společnosti ze sektoru, který je svou činností pozitivní **pro životní prostředí nebo společnost** (fair trade, mikrofinancování, podpůrné podniky, produkty a služby pro znevýhodněné skupiny obyvatel, obnovitelné zdroje energie, boj proti změně klimatu, čištění vod, nakládání s odpady, doprava šetrná k životnímu prostředí, ekologické zemědělství, lesní hospodářství, zdravotnictví, vyvážená strava, podpora vzdělávání a odborné přípravy apod.).

Klasifikace fondů

- **Solidární fondy** – investují přímo celý nebo část jejich majetku (aktiv) do podpůrných podniků nebo sociálních projektů na podporu sociální integrace, bydlení, mikroúvěrů a jiných podobných iniciativ.
- **Mikroúvěrové fondy** – cílem je finančně úvěrovat malé a střední podniky, které nemají přístup ke klasickému způsobu financování.
- **Etické fondy** – jedná se o fondy založené na etickém a morálním přístupu. Z těchto fondů jsou vyloučeny cenné papíry firem z odvětví, jako jsou zbraně, tabák, alkohol a ze zemí, které nerespektují základní lidská práva nebo práva dětí.
- **Podílové fondy investující do ekologických oblastí** podnikání jsou převážně akciovými fondy - investují do akcií sociálně odpovědných společností. Mohou být ovšem také smíšenými, dluhopisovými nebo zajištěnými fondy. Zpravidla navíc bývají ještě oborově zaměřené.

Klasifikace fondů

Vybrané možnosti 8 investičních společností – produkty nabízející v ČR - fondy (společensky odpovědné):

- BNP Paribas Asset Management,
- Conseq Investment Management,
- Patria Finance,
- ČSOB Asset Management,
- ČP Invest investiční společnost,
- Pioneer Investmenst,
- Erste Asset Management a
- REDSIDE investiční společnost.

Představení aktivit BNP Paribas...

<https://group.bnpparibas/en/group/bnp-paribas-a-leader-in-sustainable-finance>

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Výkonnostní indexy CSR

K hodnocení společností vybraných pro investici, se začaly využívat indexy hodnocení společensky odpovědné výkonnosti.

V souvislosti s hodnocením podniků, do nichž by investoři rádi vložili své finanční prostředky, byly vyvinuty různé indexy, které investorům napomohou k identifikaci společensky odpovědných podniků - indexy Dow Jones Sustainability Index, FTSE4Good a Ethibel Sustainability Index.

Dow Jones Sustainability Indexes (DJSI) představují rodinu indexů odvozených a plně sloučených s Dow Jones Global Indexes.

- Metodika DJSI je založena na pozitivní selekci a zaměřuje se na identifikaci nejlepších společností ve své třídě.
- Základním kritériem při výběru firem pro indexy je analýza tří hledisek:
 - ekonomiky,
 - ochrany životního prostředí,
 - společenské odpovědnosti.

Skupina DJSI indexů:

<http://www.robecosam.com/en/sustainability-insights/about-sustainability/corporate-sustainability-assessment/invited-universe.jsp>

Výkonnostní indexy CSR

Oblasti, kritéria a váhy využité v DJSI

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Oblast	Kritéria	Váhy (%)
Ekonomická	Kodexy chování / korupce	4,2
	Corporate Governance	4,8
	Customer Relationship Management	4,2
	Vztahy s investory	4,2
	Krizový management	4,8
	Specifické kritérium odvětví	Závisí na odvětví
Environmentální	Environmentální politika / management	4,8
	Ekologická výkonnost	6
	Environmental Reporting	3
	Specifické kritérium odvětví	Závisí na odvětví
Společenská	Corporate Citizenship / filantropie	3
	Stakeholders Engagement	4,2
	Indikátory pracovních postupů	4,8
	Rozvoj lidského kapitálu	4,8
	Social Reporting	3
	Přitažlivost pro talentované a jejich udržení	4,8
	Specifické kritérium odvětví	Závisí na odvětví

Výkonnostní indexy CSR

FTSE4Good série

Online

- <http://www.ftse.com/products/indices/FTSE4Good>

Rating Model

- <http://www.ftse.com/products/downloads/F4G-Index-Inclusion-Rules.pdf>

- Index byl uveden na **London Stock Exchange a Financial Times v červenci 2001** a každým rokem dochází k revizi jeho kritérií.
- Index je počítán na celém světě na vybraných trzích a regionech. Jsou v něm **zahrnuty společnosti, které při ratingovém hodnocení dosáhly alespoň hodnocení na úrovni 3,5 z pěti možných.**
- V tomto indexu jsou **vyloučeny společnosti** vyrábějící tabák, zbraně a komponenty pro zbraně, jako jsou kazetové munice, protipěchotní miny, chemické, biologické nebo jaderné zbraně i přesto, že by požadovaného ratingového hodnocení dosáhly.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Výkonnostní indexy CSR

Ethibel Sustainability Index (ESI)

- ESI poskytuje **komplexní pohled na finanční výkonnost** předních světových společností z hlediska udržitelného rozvoje pro institucionální investory, správce aktiv, banky a drobné investory.
- Index je spravován a odhadován ratingovou agenturou Standard & Poor's. ESI je navržen tak, aby sblížoval váhy sektorů na ESI Global 1200, ale jejich výběr zůstává výhradně v odpovědnosti ETHIBEL.
- Jedná se o **plovoucí vážené indexy** obsahující společnosti nejlepší ve své třídě s ohledem na udržitelnost a sociální odpovědnost podniků napříč odvětvími a regiony.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Výkonnostní indexy CSR

Sustainability Index (ESI)

- Index je rozdělen na **čtyři regionální indexy**: *ESI Global, ESI Americas, Evropa a ESI ASI a ESI Asie a Pacifik*.
- Každý z indexů ESI **kalkuluje ceny a celkové návratnosti investic** v dolarech a eurech u 16 indexů.
- Všechny složky indexu jsou zahrnuty v **Ethibel investičním rejstříku**, který představuje seznam širších vůdců udržitelnosti po celém světě, které prošly Ethibel proprietární screeningovou metodikou a kritérii.
- V úvahu brány i všechny aspekty udržitelnosti a sociální odpovědnosti společnosti, včetně její sociální, environmentální a ekonomicko-etické politiky. Stálý dialog se všemi zúčastněnými stranami je udržován prostřednictvím procesu sběru dat, procesu hodnocení a pravidelné hodnocení metodiky výzkumu.

Závěr 3. části

- Nevýhoda měření společenské odpovědnosti pomocí indexů spočívá v **různé hloubce a šíři jednotlivých indexů.**
- Tato skutečnost vede k **nemožnosti objektivního srovnání podniků, které byly hodnoceny různými indexy.**
- Nejvíce pokrytou oblastí disponuje index DJSI, který se primárně zaměřuje na oblast Corporate governance a sociální (interní oblast), ale je velmi komplexní a neopomíjí i kritéria spadající do environmentálního i ekonomického pilíře.
- Index FTSE4Good je primárně zaměřen na oblast sociální (externí i interní) a také na environmentální pilíř.

Děkuji za pozornost

a přeji Vám úspěšný den 😊

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Ing. Pavel Adámek, Ph.D.
adamek@opf.slu.cz